Gemeente
Geertruidenberg

Kadernota

2022

Inhoudsopgave

Inleiding 4

Programma 1 Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid 7

1.1 Bestaand beleid begroting 2022 7

1.2 Vooruitblik op raadsprogramma 2022 15

1.3 Nieuwe (financiële) ontwikkelingen 17

1.4 Risico's 20

Programma 2 Economie, Recreatie & Toerisme 21

2.1 Bestaand beleid begroting 2022 21

2.2 Vooruitblik op raadsprogramma 2022 22

2.3 Nieuwe (financiële) ontwikkelingen 23

2.4 Risico's 23

Programma 3 Sportvoorzieningen 24

3.1 Bestaand beleid begroting 2022 24

3.2 Vooruitblik op raadsprogramma 2022 25

3.3 Nieuwe (financiële) ontwikkelingen 25

3.4 Risico's 26

Programma 4 Onderwijs 27

4.1 Bestaand beleid begroting 2022 27

4.2 Vooruitblik op raadsprogramma 2022 27

4.3 Nieuwe (financiële) ontwikkelingen 28

4.4 Risico's 28

Programma 5 Mens, Zorg en Inkomen 30

5.1 Bestaand beleid begroting 2022 30

5.2 Vooruitblik op raadsprogramma 2022 33

5.3 Nieuwe (financiële) ontwikkelingen 34

5.4 Risico's 36

Programma 6 Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur 38

6.1 Bestaand beleid begroting 2022 38

6.2 Vooruitblik op raadsprogramma 2022 39

6.3 Nieuwe (financiële) ontwikkelingen 39

6.4 Risico's 39

Programma 7 Dienstverlening en Bedrijfsvoering 40

7.1 Bestaand beleid begroting 2022 40

7.2 Vooruitblik op raadsprogramma 2022 43

7.3 Nieuwe (financiële) ontwikkelingen 43

7.4 Risico's....44
Programma 8 Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien....46
8.1 Bestaand beleid begroting 2022....46
8.2 Vooruitblik op raadsprogramma 2022....46
8.3 Nieuwe (financiële) ontwikkelingen....46
8.4 Risico's....46
Programma 9 Overzicht overhead....47
9.1 Bestaand beleid begroting 2022....47
9.2 Vooruitblik op raadsprogramma 2022....47
9.3 Nieuwe (financiële) ontwikkelingen....47
9.4 Risico's....47

Inleiding

In 2022 staan de realisatie van het raadsprogramma en het bestaande beleid centraal. Daar ligt ook de focus van deze kadernota. Daarnaast zijn nieuwe autonome en wettelijke ontwikkelingen in beeld gebracht. Gezien de financiële positie, de onzekerheid van dit moment en de komende verkiezingen hebben wij ervoor gekozen om nieuwe wensen zoveel mogelijk te beperken.

Deze kadernota, in combinatie met de structurele doorwerking van het resultaat van de Turap 2021-1, leidt er toe dat we op dit moment rekening houden met een op te lossen tekort in de orde van grootte van € 576.000. Ter wille van de uiterst noodzakelijke versteviging van onze reservepositie wensen wij de bij de begroting 2020 voor de komende jaren voorgenomen stortingen in de algemene reserve ongemoeid te laten.

De hoogte is echter nog onzeker omdat we (bij het opstellen van deze kadernota) nog een aantal onzekerheden kennen, onder andere: de hoogte van de algemene uitkering (meicirculaire) en de effecten van de arbitrage in het geschil tussen VNG en Rijk over het voor de jeugdzorg benodigde geld. Daarbij komt dat het huidige (demissionaire) kabinet zaken overlaat aan het volgende, zoals de discussie over het abonnementstarief in de Wmo en de eventuele afschaffing van de opschalingskorting.

In de onderstaande tabellen treft u een historisch verloop aan van de begrotingssaldi. In de 1e tabel is het beginsaldo van de primitieve begroting opgenomen gevolgd door de mutaties als gevolg van de tussentijdse raadsbesluiten.

Tabel 1		**2021**		**2022**		**2023**		**2024**
Primitieve begroting 2021 - 2024	V	40.000	V	166.000	V	129.000	V	125.000
Tussentijdse raadsbesluiten	N	19.000	N	72.000	N	48.000	N	88.000
Totalen voor aanvang Turap 2021-1	**V**	**21.000**	**V**	**94.000**	**V**	**81.000**	**V**	**37.000**

In tabel 2 is het financiële resultaat van de Turap 2021-1 opgenomen verdeeld in mutaties met een structureel en een incidenteel karakter.

Tabel 2		**2021**		**2022**		**2023**		**2024**
Mutaties Turap 2021-1 Structureel	N	21.000	V	15.000	V	14.000	N	22.000
Mutaties Turap 2021-1 Incidenteel	N	422.000	N	21.000				
Totalen na mutaties Turap 2021-1	**N**	**443.000**	**N**	**6.000**	**V**	**14.000**	**N**	**22.000**

In de opvolgende tabellen is de financiële doorwerking van de Kadernota gepresenteerd. Volgorderlijk zijn de budgetmutaties uitgesplitst in Wettelijke- en Autonome ontwikkelingen en Wensen. In de laatste tabel is ook de Turap 2021-1 verwerkt.

Tabel 3 Wettelijk	**Financiële doorwerking Wettelijke ontwikkelingen Kadernota**							
	2022		**2023**		**2024**		**2025**	
2022-2025 structureel	€ 86.000	n	€ 97.000	n	€ 97.000	n	€ 97.000	n
2022-2022 incidenteel	€ -	n	€ -	n	€ -	n	€ -	n
Totaal	**€ 86.000**	**n**	**€ 97.000**	**n**	**€ 97.000**	**n**	**€ 97.000**	**n**

Tabel 4 Autonoom	Financiële doorwerking Autonome ontwikkelingen Kadernota							
	2022		2023		2024		2025	
2022-2025 structureel	€ 57.000	n	€ 57.000	n	€ 57.000	n	€ 57.000	n
2022-2025 incidenteel	€ 50.000	n	€ -	n	€ -	n	€ -	n
Totaal	**€ 107.000**	**n**	**€ 57.000**	**n**	**€ 57.000**	**n**	**€ 57.000**	**n**

Tabel 5 Wenselijk	Financiële doorwerking Wensen Kadernota							
	2022		2023		2024		2025	
2022-2025 structureel	€ 99.500	n	€ 107.215	n	€ 107.215	n	€ 141.036	n
2022-2025 incidenteel	€ 277.500	n						
Totaal	**€ 377.000**	**n**	**€ 107.215**	**n**	**€ 107.215**	**n**	**€ 141.036**	**n**

Tabel 6	Totale Financiële doorwerking Kadernota 2022 incl. Turap 2021-1							
	2022		2023		2024		2025	
2022-2025 structureel	€ 227.500	n	€ 275.215	n	€ 283.215	n	€ 317.036	n
2022-2025 incidenteel	€ 348.500	n		n		n		n
Totaal	**€ 576.000**	**n**	**€ 275.215**	**n**	**€ 283.215**	**n**	**€ 317.036**	**n**

Onzekerheid is er nog op een 3-tal onderwerpen waarvan de cijfers op het moment van opmaken van deze kadernota nog niet bekend zijn, maar waarvan de uitkomst cruciaal is voor de beoordeling van het meerjarenperspectief. De impact van Corona lijkt beperkt te blijven tot 2020 en 2021. Deze onderwerpen zijn:

Loon en prijscompensatie (begrotingsbreed)		**p.m.**		**p.m.**		**p.m.**		**p.m.**
Impactanalyse Corona		**p.m.**		**p.m.**		**p.m.**		**p.m.**
Algemene uitkering gemeentefonds		**p.m.**		**p.m.**		**p.m.**		**p.m.**

De belangrijkste risico's zijn:

Jeugdwet		**p.m.**		**p.m.**		**p.m.**		**p.m.**
Wet Maatschappelijke ondersteuning		**p.m.**		**p.m.**		**p.m.**		**p.m.**
Precarioheffing		**p.m.**		**p.m.**		**p.m.**		**p.m.**

Al lijken de risico's voor de jeugdwet te verminderen doordat daar meer geld voor van het Rijk gaat komen.

In het najaar zullen wij u een reëel en structureel sluitende begroting voorleggen. Om daar toe te komen zullen wij de volgende uitgangspunten hanteren:

- We versterken de algemene reserve zoals is afgesproken bij de begroting 2020;
- We prioriteren nieuwe uitgaven als volgt:
    1. Nieuwe uitgaven als gevolg van wettelijke en autonome ontwikkelingen worden opgenomen;
    2. Nieuwe uitgaven als gevolg van wensen worden beoordeeld op urgentie.
- Verdere verzwaring van lasten wordt zoveel mogelijk voorkomen.

Als college werken we op basis van de bovenstaande uitgangspunten een voorstel uit richting een sluitende begroting. Voordat we als college ons voorstel vaststellen zullen we u als gemeenteraad consulteren.

Leeswijzer
Wij hebben per programma een onderscheid gemaakt tussen incidentele (I) en structurele (S) ontwikkelingen. Daarnaast hebben we per ontwikkeling de grondslag benoemd, te weten wettelijke ontwikkeling (W) of een autonome ontwikkeling (A). Deze soort mutatie vindt u ook terug in het financiële overzicht (tabel) per programma.

Risico's
In veel gevallen zijn we afhankelijk van ontwikkelingen waarbij meerdere partijen betrokken zijn. Het Rijk kan bovendien met wetten of wetswijzigingen komen die invloed uitoefenen op de taken en de financiën van de gemeente. Ook zaken die nu nog niet te kwantificeren zijn, maar wel onder de radar moeten komen, worden hierin benoemd. Nieuwe risico's zijn opgenomen in de risicoparagraaf.

Proces
Het college presenteert deze Kadernota en legt deze ter kennisname aan de gemeenteraad voor. De gemeenteraad spreekt over deze kaders en kan, waar zij dat wenst, met aanpassingen komen. Het college werkt vervolgens op basis van de Kadernota een begroting uit. De begroting van 2022-2025 wordt in het najaar van 2021 aan de gemeenteraad ter vaststelling aangeboden.

Programma 1 Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid

Missie

Van buiten naar binnen, taakvolwassen en integraal werken, waarbij we de samenhang en de betrokkenheid van de inwoners bij de directe leefomgeving in de wijken vergroten. We zijn zuinig op ons milieu en promoten duurzaamheid actief.

Speerpunten begroting 2022 en raadsprogramma 2019-2022

- We gaan naar buiten toe om ons te – laten – informeren. Klantcontact vindt zo veel als mogelijk in de wijk plaats.
- Leefbaarheid in de kernen zien we niet exclusief als taak van de gemeente. Wisselwerking en samenspel tussen bestuurders en inwoners is steeds noodzakelijk. Vrijwilligersinitiatieven op elk terrein juichen we toe.
- Samen met onze partners gaan we, wijk voor wijk, aan de slag met verduurzamen. We richten een duurzaamheidsloket op. De gemeente heeft een voorbeeldfunctie.
- We pakken de regierol voor de warmtetransitie.
- We werken aan een (nieuw systeem van) afvalinzameling dat gemak oplevert voor de inwoners, betaalbaar en duurzaam is.
- De openbare ruimte maken we voor iedereen toegankelijk.
- We zetten via een lobby in op een volwaardig knooppunt Hooipolder en gaan in overleg met bewoners van Raamsdonk bekijken op welke wijze we het sluipverkeer in de kern kunnen aanpakken.
- Met betrekking tot de verkeersveiligheid inventariseren we in samenwerking met bewoners gevaarlijke knelpunten. We geven prioriteit aan voetgangers en fietsers.

1.1 Bestaand beleid begroting 2022

Plassengebied

De haalbaarheidsstudie over het realiseren van een hotel in en rond de watertoren is in 2022 afgerond en de nodige planologische procedures zijn in gang gezet. Hiermee krijgt de recreatieve hotspot die het plassengebied moet zijn steeds meer vorm. De voorbereidingen en verdere uitwerkingen rondom de herinrichting van de noordelijke plas lopen door en worden steeds concreter. We blijven in gesprek met de bedrijven, inwoners en gebruikers van het plassengebied om de kwaliteit van het gebied te vergroten.

K3 Delta is begonnen met het winnen van zand uit de put van Caron. Na deze zandwinning wordt een deel van de put gevuld met onbruikbare grond en bagger. Aan de vergunning rondom de zandwinning en verondieping hangt een verplichting tot herinrichting.

Oude Hoge Veer locatie

De locatie die zorgorganisatie het Hoge Veer in Raamsdonksveer achter laat is in eigendom van woningbouwstichting Thuisvester. In samenspraak met Thuisvester wordt gezocht naar de nieuwe invulling van deze omvangrijke plek midden in de kern. De eerste gesprekken hierover zijn in 2021 opgestart. Behoud van het pand is door de bouwkundige situatie geen optie. De bedoeling is hiervoor in het laatste kwartaal van 2021 een voorstel te doen aan uw raad, waarna in 2022 de verdere invulling vorm zal krijgen.

Toekomstperspectief Amergebied

Van de scenario's voor de transformatie van het Amergebied(inclusief centrale) die uit de eerder opgestelde toekomstperspectieven naar voren zijn gekomen zijn er twee in de Omgevingsvisie opgenomen als meest wenselijk beeld vanuit de gemeente. Samen met de betrokken partijen werken we in de komende jaren naar een integrale gebiedsontwikkeling.

Visie Grote Kerkstraat

Vanwege de nieuwbouwplannen van basisschool de Wilsdonck komt het schoolgebouw en het naastgelegen van de kinderopvang op termijn leeg. Aan de Grote Kerkstraat liggen enkele detailhandelspanden waarvan de eigenaren heeft laten doorschemeren deze wellicht tot ontwikkeling te willen brengen. Om als gemeente voorbereid te zijn en de juiste ruimtelijke keuzes te kunnen maken over deze ontwikkelingen wordt gewerkt aan de visie voor het gebied Grote Kerkstraat van Rembrandtlaan tot Boterpolderlaan. Met inwoners en belanghebbenden wordt gekeken naar het toekomstbeeld van deze karakteristieke straat in Raamsdonksveer.

Inrichtingsplan amoveringslocaties 150 kV

Met het ondergronds brengen van de 150 kV hoogspanningsverbinding die al jaren onze kernen ontsieren wordt een belangrijke kwaliteitswinst behaald. Echter de aanwezigheid van de hoogspanningsverbinding maakte ook dat delen van Geertruidenberg en Raamsdonksveer niet interessant waren voor ontwikkeling en al jaren een aangename groene inrichting hebben, bijvoorbeeld rondom de vesting of de Lindonklaan. Nu de kabels en masten op termijn gaan verdwijnen hebben we in 2021 gewerkt aan een inrichtingsplan voor de vrij te komen locaties. Niet om allerlei ontwikkelingen mogelijk te maken, maar om de kwaliteit te behouden en te kunnen reageren op plannen en initiatieven die hoogst waarschijnlijk gaan komen nadat het tracé is verwijderd.

Woningbouw projecten

Binnen de gemeente liggen diverse woningbouwprojecten in het verschiet. In veruit de meeste gevallen zijn wij als gemeente geen grondeigenaar en geen ontwikkelende partij. Wij hebben hierin hoofdzakelijk een toetsende rol. Plannen worden beoordeeld of ze een bijdrage leveren aan onze woningvoorraad op de middellange en lange termijn, maar ook of er sprake is van verbetering van

ruimtelijke kwaliteit. Deze factoren zijn op dit moment bepalender dan de absolute aantallen woningen dat een project bevat. Onderstaand wordt een deel van de lopende projecten toegelicht.

Herbestemming Dok12
De eigenaar van de huidige jachthaven Dok12 heeft aan de gemeente medewerking gevraagd om zijn haven te mogen herontwikkelen tot een gevarieerd woongebied. Door het vaststellen van de startnotitie heeft de raad hier kaders voor meegegeven. Binnen deze kaders is de initiatiefnemer bezig om zijn plannen verder uit te werken. Wanneer exact de (planologische) procedures opgestart worden is op dit moment nog onduidelijk.

Theresiakwartier
Voor de herontwikkeling van het Prisma terrein aan de Theresiastraat in Raamsdonksveer heeft de raad ook kaders en een beeldkwaliteitsplan vastgesteld. De sloopwerkzaamheden van de bestaande panden op het terrein zijn in 2021 al gestart. Het plan bestaat uit een deel nieuwbouw voor Prisma en een deel woningbouwontwikkeling. Met een beperkte afwijking van het huidige bestemmingsplan kan Prisma hun nieuwbouw realiseren. Verwacht wordt dat deze procedure dan ook al in 2021 is afgerond en Prisma gestart is met de bouw. Voor het woningbouw deel is een bestemmingsplan procedure noodzakelijk. De ontwikkelaar wil deze nog in 2021 opgestart hebben om nog onder de Wet ruimtelijke ordening de procedure af te kunnen ronden. Afhankelijk van verdere vergunningverlening en verkoop kan de bouw wellicht in 2022 starten.

Koloszaal
De eigenaar van Koloszaal, de voormalige Bliënborch school in Raamsdonksveer, wil op deze locatie stoppen met zijn evenementenhal en zijn sportschool ergens anders voortzetten. Een ontwikkelaar heeft voor deze locatie een plan te bedacht met drie blokken gestapelde woningen. De voorbereidingen voor deze ontwikkelingen lopen 2022 door. Met de ontwikkelaar wordt een overeenkomst gesloten en de planologische procedures zijn in gang gezet.

Grote Kerkstraat 98 Raamsdonksveer
Op de hoek van de Grote Kerkstraat en de Boterpolderlaan is een bedrijfsbestemming aanwezig die al jaren niet meer in bedrijf is. Door brand is de loods verloren gegaan. En de bouwkundige staat van één van de twee bijbehorende bedrijfswoningen is zeer slecht. De eigenaar is vanwege zijn persoonlijke situatie niet in staat dit te verbeteren. Een ontwikkelaar heeft zich bereid gevonden om deze locatie risicodragend tot ontwikkeling te brengen. Op de plek wordt voorzien in de ontwikkeling van ca. 11 appartementen gericht op kleinere één- en tweepersoonshuishoudens. Hiermee draagt de ontwikkeling bij aan de woonbehoeftes voor onze gemeente

Herstructurering Zoutmanstraat
De sociale huurwoningen rondom de Zoutmanstraat in Geertruidenberg zijn de oudste naoorlogse woningen binnen onze gemeente. Naast dat ze oud zijn, is de bouwkundige staat ook dusdanig slecht dat renovatie en verduurzamen geen optie is. Thuisvester is bezig om herstructureringsplannen voor deze buurt te maken. Met de bewoners zijn al diverse gesprekken geweest. Na vertrek van bewoners worden de woning niet meer ingevuld. Of alleen bewoond voor leegstandsbeheer. Het stedenbouwkundige plan krijgt in overleg met de gemeente steeds meer vorm. De benodigde procedures om dit plan mogelijk te maken worden naar verwachting in 2022 afgerond.

Uitvoering duurzaamheidsprogramma / Energie

Warmtetransitie
In 2022 starten we met de eerste verdiepende onderzoeken naar aanleiding van de eind 2021 vastgestelde Transitie Visie Warmte. Denk hierbij bijvoorbeeld aan maatschappelijke kosten-batenanalyses en draagvlakonderzoeken. Verder gaan we gemeentebreed door met het besparen van energie onder het motto; wat we niet verbruiken, hoeven we ook niet op te wekken.

Wijk-/gebiedsgerichte besparingsaanpak inwoners
In 2022 zetten we de besparingsopgave per wijk/buurt door. Zo houden we Buurtacties Energiezuinig Wonen, verschillende collectieve inkoopacties voor isolatie en zonnepanelen en maken we samen met onze partners wijken stapsgewijs gereed voor de stap naar aardgasloos verwarmen en koken. We hebben een extra RREW-subsidie aangevraagd en gekregen die we inzetten voor de extra kosten die hierbij komen kijken.

Energiebesparing bedrijven
Om bedrijven verder te stimuleren te verduurzamen zetten we een duurzaamheidsloket voor bedrijven op. Dit doen we op dezelfde manier als het duurzaamheidsloket voor inwoners. Via dit loket kunnen bedrijven alle relevante informatie over verduurzaming vinden en kunnen ze terecht met al hun vragen. Samen met partners gaan we in gesprek om te onderzoeken wat bedrijven verder nodig hebben om de volgende stap te maken.

Regionale Energie Strategie
In het kader van de uitvoering van de RES West-Brabant wordt een regionaal ontwikkelfonds voor lokale energieprojecten uitgewerkt. Hiervoor is een eenmalige inleg van alle deelnemende gemeentes vereist. De exacte hoogte van de inleg moet nog worden bepaald en zal nog worden voorgelegd aan de gemeenteraad. VNG heeft bij de ondertekening van het Klimaatakkoord aangedrongen op voldoende tegemoetkoming aan de gemeentes om uitvoering te geven aan het klimaatakkoord. Hoe het Rijk hier invulling aan geeft is echter nog niet bekend.

Uitvoering duurzaamheidsprogramma / Klimaat

Klimaatadaptatie
In het kader van de DPRA (Deltaplan ruimtelijke Adaptatie) stelden we in 2018 een klimaatstresstest op. Uit deze test kwamen kaarten die kwetsbare gebieden voor overstroming, wateroverlast, droogte en hittestress binnen de gemeente weergeven. Naar aanleiding daarvan stellen we samen met de gemeente Drimmelen een adaptatiestrategie op in de vorm van een uitvoeringsagenda voor een klimaat bestendige gemeente. Aan deze uitvoeringsagenda zijn subsidies gekoppeld vanuit rijksoverheid en provincie Noord-Brabant. Daarnaast wordt momenteel en komend jaar gewerkt aan een integraal inrichtingsplan voor de openbare ruimte binnen de gemeente. De volgens nationale wetgeving verplichte uitvoeringsagenda klimaat-adaptatie geldt hiervoor als belangrijke bron. Maatregelen die voortvloeien uit deze uitvoeringsagenda worden deels gefinancierd door subsidies vanuit rijksoverheid en provincie Noord-Brabant. Waarbij het per maatregelen verschilt of dit 1/3 of 2/3 subsidie zal zijn. Het resterende bedrag voor de maatregelen dient bijgedragen te worden door de gemeente. Deze kosten zullen eind 2021 worden vastgesteld. Deze maatregelen zullen waarschijnlijk ook besparingen met zich meebrengen voor wegen en riolering.

Subsidie afkoppeling regenwater
Er wordt op dit moment regelmatig gebruik gemaakt van de subsidie, gemiddeld eenmaal per week. Voorlopig kunnen de aanvragen afhandelen binnen het bestaande budget. In 2022 zullen we deze subsidie blijven aanbieden.

Groene daken subsidie
Ook hier blijven we binnen budget; we merken wel dat er minder gebruikt wordt gemaakt van deze subsidie. Daarom zullen we in 2022 hier meer aandacht aan besteden.

Uitvoering duurzaamheidsprogramma Mobiliteit

Dekkende openbare oplaadinfrastructuur
Met elektrificatie van voertuigen wordt er een bijdrage geleverd aan het behalen van de klimaatdoelstellingen. De verwachting is dat in 2030 zo'n 1,7 miljoen laadpunten in Nederland nodig zijn waarvan een groot deel in de publieke ruimte geplaatst moet worden. Nationaal zijn daarom afspraken gemaakt in de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL). Het is een breed gedragen meerjarige beleidsagenda voortkomend uit het Klimaatakkoord in Parijs 2015. Met de laadpalen concessie (2021-2024) die de gemeente met de provincie Noord-Brabant is aangegaan wordt hierop ingespeeld door laadpalen proactief strategisch te plaatsen. Door deel te nemen aan de concessie worden de kosten voor het plaatsen en onderhoud voor 10 jaar van deze laadpalen door de Provincie Noord Brabant betaald.

Momenteel zijn er 25 openbare laadpalen binnen de gemeente geplaatst en operationeel. In 2021 worden nog eens 18 openbare laadpalen proactief uitgerold. Doel is dat eind 2022 in totaal 75 openbare laadpalen binnen de gemeente operationeel zijn. Hierdoor ontstaat een totale laadpaal infrastructurele dekking binnen de gemeente. Door deze uitrol wordt ingespeeld op het duurzaamheidsprogramma van de gemeente Geertruidenberg.

Bereikbaarheid met OV en fietsen verbeteren
Met betrekking tot het OV is de provincie de concessieverlener en in de basis de verantwoordelijke partij. Samen met de provincie en de concessienemer wordt jaarlijks naar de lijnvoering en het dienstregeling gekeken en eventueel gefinetuned om het OV gebruik te bevorderen. In de eerstvolgende concessie wordt ook ingezet op zero-emissie bussen.

Uitvoering duurzaamheidsprogramma / Circulaire economie

Op het gebied van circulaire economie is een eerste start gemaakt met deel- en kringloopinitiatieven in de vorm van Park Sharing. Park Sharing is een soort marktplaats waar bedrijven werknemers en materiaal kunnen uitlenen of verhuren aan andere bedrijven volgens het principe "lokaal samen delen is samen sterk". Bijvoorbeeld als een bedrijf een heftruck tijdelijk niet of niet zo vaak nodig heeft, maar een ander bedrijf hier juist vraag naar heeft. In 2022 zetten we dit initiatief voort en kijken we naar hoe we vergelijkbare initiatieven kunnen stimuleren ten behoeve van een circulaire economie.

Afvalverwijdering huisvuil

Doelstelling afval: 100 kilo restafval per inwoner per jaar in 2025 en 75% afvalscheiding of meer. Hiervoor gaan we over naar het Nieuwe Inzamelen, waarbij de systematiek uit de proefwijk in heel de gemeente wordt doorgevoerd. Hoogbouw en verzamellocaties krijgen voorzieningen voor GFT, PMD en/of oud-papier. De laatste werkzaamheden staan in 2022 gepland. Voorbereiding voor de invoering van een financiële beloningsprikkel op de afvaltarieven vanaf 2023.

Opgave Wonen

Wonen is een zeer urgent thema. Niet alleen lokaal, maar ook regionaal en landelijk zijn er grote opgaven waar we voor staan. Woningnood, vergrijzing, toenemende zorgvraag en andere maatschappelijke trends hebben hun uitwerking op wonen. In de Regionale Investeringsagenda (RIA) worden de krachten van de regio gebundeld om gezamenlijk de opgaven aan te vliegen. Door deze urgentie op wonen en het toenemende aantal taken dat bij gemeenten wordt belegd (denk bijvoorbeeld aan de uitstroom Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang of het woonwagenbeleid), is het logisch dat er budget benodigd is voor de uitvoering van al die opgaven.

Programma wonen

De Omgevingsvisie die is vastgesteld omvat de opgave voor het realiseren van een programma Wonen, ter vervanging van de huidige woonvisie, die aan herijking toe is. Een Programma Wonen is noodzakelijk om op een goed onderbouwde manier de strategische woningvoorraad in de gemeente te kunnen sturen en waar nodig in te grijpen in de voorraad. Het goed in oog hebben van de doelgroepen, type woningen, woningen in bepaalde prijsklassen die nodig zijn voor de vraag, of juist het op tijd afbouwen van bepaalde voorraad voorkomt problemen in de toekomst. Tijdig anticiperen op wat nodig is voor de woningmarkt, is van groot belang. Momenteel merken we dat er in het verleden (landelijk gezien) niet voldoende geanticipeerd is op de toenemende vraag, waardoor momenteel een krapte op de woningmarkt bestaat. Door een goed programma wonen op te stellen, kan er beter worden gezorgd voor aansluiting bij de wensen van de burgers. Onder het programma wonen vallen – naast het strategische programma voor reguliere koop- en huurwoningen (sociaal en particulier) – verschillende zaken:

- Prestatieafspraken (wettelijke verplichting)
- Woonwagenbeleid (wettelijke verplichting)
- Huisvesting statushouders (wettelijke verplichting)
- Huisvesting van uitstroom BW en MO (wettelijke verplichting)
- Huisvesting internationale medewerkers (nieuw beleid, vastgesteld april 2021)
- Regionale samenwerking (wens, wel geconformeerd aan RIA)
- (pre) Mantelzorgwoningen beleid (wens)
- Vierjaarlijks onderzoek (wens)

Prestatieafspraken

Ieder jaar worden met Woningcorporatie Thuisvester en de Huurdersvereniging Geertruidenberg prestatieafspraken opgesteld. Deze gaan in op verschillende facetten van sociale huurwoningen, waaronder duurzaamheid, beschikbaarheid, betaalbaarheid en het huisvesten van bijzondere doelgroepen (uitstroom BW en MO, statushouders, mensen met een zorgvraag, etc.).

Iedere partij is verantwoordelijk voor de uitvoering van zijn deel van de afspraken. Ook de gemeente heeft verschillende afspraken voor welke wij verantwoordelijk zijn. Het is dus van belang dat er voldoende budget is om aan onze afspraken te voldoen.

Woonwagenbeleid
Onder het Programma Wonen zal er beleid voor woonwagens moeten worden opgenomen. Wettelijk zijn we als gemeente verplicht te voorzien in voldoende standplaatsen en ook woonwagenbewoners binnen redelijke termijn een standplaats te kunnen geven.

Huisvesting internationale medewerkers
8 april 2021 is het beleidskader voor de huisvesting van internationale medewerkers vastgesteld. De oriëntatie op de ontwikkeling van grootschaligere huisvestingslocaties is momenteel in gang gezet, waarbij meerdere initiatiefnemers zich melden met plannen. Onderzoek moet uitwijzen of er een geschikte locatie bij zit en vervolgens zullen stappen worden ondernomen tot het realiseren van deze huisvestingslocatie.

Regionale samenwerking
Binnen het regionale samenwerkingsverband van de woonregio Breda e.o. waar onze gemeente deel van uitmaakt, worden er gezamenlijke onderzoeken uitgevoerd (zoals beschreven onder het programma wonen). Een woningbehoefteonderzoek kan op gemeentelijke schaal worden uitgevoerd, maar ook op regionale schaal, waardoor de kosten over het algemeen lager zijn en er regionaal ook een meer gedeelde urgentiebeleving is. Het heeft dus de voorkeur regionaal op te trekken in het uitvoeren van onderzoeken.

Pre-mantelzorgbeleid
Gezien de aankomende vergrijzing en daarmee samenhangende zorgvraag, afname van intramurale zorgplaatsen en inzet op het programma Langer Thuis, zal de vraag naar mantelzorgers enorm gaan toenemen. Hierop hebben wij als gemeente momenteel nog geen beleid. Om tijdig te anticiperen op de opgaven die komen, is het aan te raden dit beleid snel te gaan ontwikkelen.

Vierjaarlijks onderzoek
Voor dit programma, en vooral voor de wettelijke verplichtingen die daaronder gaan vallen, is er budget benodigd. Dit is niet begroot in de afgelopen jaren. Het woningbehoefteonderzoek dat de onderlegger vormt voor het woonprogramma dient up to date te zijn, zodat het programma niet ‘achter de feiten aanloopt’. Daarom wordt voorgesteld om het onderzoek van 2021 om de 4 jaar te herhalen, waar mogelijk in regionale samenwerking. Dit zou betekenen dat er budget benodigd is dat iedere 4 jaar terugkeert.

Bovenstaande toont aan dat er veel opgaven op ons afkomen. Op dit moment is er echter geen werkbudget voor wonen opgenomen in onze begroting. Om gedurende het jaar in te kunnen spelen op de opgaven wordt voorgesteld een werkbudget van 10.000 euro beschikbaar te stellen.

Regionale samenwerking (Valtimo + regionale onderzoeken)

Binnen het regionale samenwerkingsverband van de woonregio Breda e.o. waar onze gemeente deel van uitmaakt, worden er gezamenlijke onderzoeken uitgevoerd (zoals beschreven onder het programma wonen). Een woningbehoefteonderzoek kan op gemeentelijke schaal worden uitgevoerd, maar ook op regionale schaal, waardoor de kosten over het algemeen lager zijn en er regionaal ook een meer gedeelde urgentiebeleving is. Het heeft dus de voorkeur regionaal op te trekken in het uitvoeren van onderzoeken.

Het programma Valtimo is een digitale tool, die de woningbouwontwikkeling, inclusief informatie over type woning, prijsklassen, doelgroepen, etc., en fasen van ontwikkeling laat zien. Hierdoor hoeven we niet langer te werken met achterhaalde lijstjes en Excel-sheets, maar kan de data bijna real-time ingezien worden, niet alleen op gemeentelijke schaal maar regio-breed. Dit maakt het realiseren van het Programma Wonen mogelijk en zorgt dat we als gemeente in staat zijn sneller bij te sturen. De definitieve kosten voor Valtimo zijn nog niet bekend. Op een later moment wordt dit uitgewerkt.

Omgevingswet

Omgevingswet algemeen

Ondanks de onzekerheden over de datum waarop de Omgevingswet in werking treedt, wordt door een externe partij inzichtelijk gemaakt welke formatieve gevolgen de invoering van de Omgevingswet en daarmee ook de Wet Kwaliteitsborging hebben voor de formatie van het team Vergunningverlening en het team Toezicht en Handhaving. De omvang van de benodigde formatie is mede afhankelijk van het niveau van gemeentelijke dienstverlening in het kader van de Omgevingswet. De omvang van de uiteindelijke formatie wordt daarnaast mede bepaald door besluitvorming over welke taken wij nog zelf gaan opvoeren op dit gebied en welke taken bijvoorbeeld de Omgevingsdienst voor ons gaat uitvoeren. De uitkomsten van dit onderzoek zijn op dit moment niet bekend.

Omgevingsplan

De werkzaamheden rondom de komst van de Omgevingswet lopen in 2022 door. Inmiddels is de invoeringswet OW en Wet Kwaliteitsborging wederom uitgesteld en is deze nu gepland op 1 juli 2020. Voor 1 januari 2029 zijn alle gemeente verplicht om een omgevingsplan te hebben dat voldoet aan de wet en de digitale standaarden van de Omgevingswet (DSO). Vooruitlopend op de komst van de Omgevingswet heeft de wetgever in 2018 besloten dat de verplichte 10 jaarlijkse actualisatie van bestemmingsplannen is komen te vervallen. Hierdoor worden gemeente in de gelegenheid gesteld om budget en capaciteit vrij te maken voor de voorbereiding op de Omgevingswet, en met name het opstellen van het nieuwe omgevingsplan. Eerder beschikbaar gestelde budgetten die deels bedoeld waren voor de actualisatie worden ingezet voor de (voorbereidende) werkzaamheden rondom het omgevingsplan. Dit budget zal niet toereikend zijn om een omgevingsplan te maken. Maar op dit moment is nog onduidelijk en onzeker wat hiervoor de verwachte kosten gaan zijn. Ook de onzekerheid over de invoeringsdatum van de Omgevingswet maakt dat de snelheid waarmee dit plan moet worden opgesteld nog onduidelijk is.

Overdracht Bodemtaken
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 juli 2022 komen de taken op het gebied van bodembescherming en bodemsanering van de provincies over naar de gemeenten. De uitvoering van deze, voor gemeenten nieuwe, taak blijft bij de omgevingsdiensten.

Opstellen Welstandsnota
De huidige Welstandsnota dateert van 2012. Een nieuw welstandsbeleid dient te worden opgesteld, ook gekoppeld aan de effecten van de Omgevingswet. Het beleid wordt digitaal raadpleegbaar voor burgers.

1.2 Vooruitblik op raadsprogramma 2022

Oude Hoge Veer locatie
Met de opgaven uit het raadsprogramma om op de locatie van het oude Hoge Veer betaalbare, kleinere één- en tweepersoonshuishoudens voor jong en oud te realiseren wordt rekening gehouden bij de verdere invulling van de plannen.

Plassengebied
De kaders voor uitbreiding van de recreatieve voorzieningen in en rond het plassengebied zijn gezet. De visie uit 2018 is op enkele punten herijkt en aangescherpt en het inrichtingsplan voor de Nionplas laat een aantrekkelijk gebied zien. De ontwikkeling van een hotel en de zandwinning van Caron zijn initiatieven die als tegenprestatie een bijdrage leveren aan de doelstelling voor het gebied, zowel op recreatief- als op natuurlijk vlak.

Uitvoering duurzaamheidsprogramma
Binnen het duurzaamheidsprogramma zijn veel successen geboekt. De belangrijkste daarvan zijn hieronder weergegeven:

- Bewustwording is een belangrijk punt uit het duurzaamheidsprogramma. Daarom is er voor inwoners al een duurzaamheidsloket opgezet. In 2022 zal er ook specifiek voor verenigingen voor eigenaren én een voor bedrijven worden opgezet. Zo ondersteunen we gemeentebreed iedereen op het gebied van verduurzamen en zorgen we aan meer bewustwording rondom het thema.
    - Duurzaamheidsleningen voor inwoners: halverwege de periode is het budget verdubbeld vanwege de grote vraag. Inmiddels zijn er al 32 woningen verduurzaamd, zijn er bijna 500 zonnepanelen bijgelegd en zijn de woningen er met 45 labelstappen op vooruit gegaan. In 2022 verwachten we eenzelfde hoeveelheid te behalen.
    - Voor de aardgasvrije warmtetransitie zijn twee doelen gesteld. Als eerste dient nieuwbouw, aardgasvrij te zijn. Dit is bereikt, alle nieuwbouw die na 1 juli 2019 is aangevraagd, moet voortaan aardgasvrij zijn. Daarnaast wordt eind 2021 de Transitievisie Warmte vastgesteld. Vanaf 2022 wordt deze visie uitgewerkt in verschillende wijkuitvoeringsplannen, om zo wijk voor wijk en buurt voor buurt van het aardgas af te gaan.

- De Regionale Energie Strategie is medio 2021 door alle gemeenteraden in West-Brabant vastgesteld en aangeboden aan het Rijk. Hiermee zetten we als regio een grote stap in de richting van een klimaatneutrale regio. In de jaren 2022 en verder voeren we de RES uit en zetten we samen met de regio een Regionale Structuur Warmte 2.0 op, waaronder het verduurzamen van het Amernet.
- Op het gebied van zonnepanelen zijn een aantal doelstellingen gesteld. Zo is het doel om voor 2022 9.000 zonnepanelen op bedrijven te realiseren. Inmiddels hebben we deze doelstelling ruimschoots gehaald en staat de teller op ruim 28.000 panelen! (2020) Voor woningen was het doel om voor 2022 11.000 zonnepanelen te realiseren, ook dit hebben we nu al gehaald. In 2020 staat de teller op ruim 12.500 zonnepanelen. Begin 2022 wordt de monitor voortgezet om te kijken hoe het aantal panelen in onze gemeente zich ontwikkelt.
- Duurzame mobiliteit is een van de speerpunten van duurzaamheidsprogramma. Zo is er gewerkt aan een dekkende openbare oplaadinfrastructuur en zijn er eind 2022 in totaal 75 openbare laadpalen geplaatst. Verder zal er in de volgende concessie van het OV worden ingezet op emissie-loze bussen.
- Op het onderdeel klimaat hebben we inmiddels een subsidie voor het afkoppelen van regenwater ingesteld en bovenop die doelstelling ook een subsidie voor groene daken ingesteld om de gebouwde omgeving af te koelen en water op te vangen. Dat blijven we in 2022 doen. De klimaatstresstest is inmiddels uitgevoerd en er wordt nu samen met de gemeente Drimmelen gewerkt aan een adaptatiestrategie, waar we in 2022 uitvoering aan gaan geven.

Maatregelen / Omgevingsvisie Hooipolder

Uitwerking / realisatie Visie Hooipolder
Samen met de omgeving, provincie en gemeente Waalwijk is de visie Hooipolder afgerond en is aangenomen door de raad. Het plan geeft een beeld van de gewenste infrastructuur als de reconstructie van de A27 en Hooipolder gereed is, maar ook welke maatregelen de komende jaren gewenst zijn om de (verkeers)overlast in het gebied tijdens de reconstructie te beperken. De voorgestelde maatregelen en plannen worden eind 2021 en in 2022 uitgevoerd en / of nader uitgewerkt. Voor de uitvoering zijn geen extra middelen noodzakelijk.

Slimme aanpak A27
Met de uitvoering van de reconstructie A27 zal de druk op het onderliggend wegennet toenemen en de (economische) bereikbaarheid afnemen. Om deze effecten te beperken is een samenwerkingsverband opgericht met alle gemeenten, provincies, waterschappen en RWS-districten aan de A27 Houten-Hooipolder. Doel van deze samenwerking is integraal te kijken naar de te verwachten effecten en mogelijke maatregelen. Het gezamenlijk optrekken zorgt voor betere slagkracht (maatregelen stoppen niet bij gemeentegrenzen), afstemming van maatregen (dat ze elkaar versterken), sterkere positie in het project Verbreding A27, meer invloed naar onder andere het Rijk.

Reconstructie A27 / Hooipolder
In 2022 is zeer waarschijnlijk de uitvoerende aannemerscombinatie voor de reconstructie A27 / Hooipolder bekend. Er dienen dan afspraken gemaakt te worden over de wijze van uitvoering van de verschillende werkzaamheden.

Afvalverwijdering huisvuil

De eerste fase van de overgang naar het Nieuwe Inzamelen is afgerond. GFT, PMD en oud-papier worden aan huis opgehaald, in minicontainers. Restafval brengen de inwoners zelf naar de ondergrondse container. Bij hoogbouw en verzamellocaties zijn voorzieningen getroffen voor gescheiden inzameling van GFT, PMD en/of oud-papier. De voorbereidingen voor fase 2, de financiële beloningsprikkel zijn in volle gang. De prikkel wordt per 1-1-2023 ingevoerd.

Omgevingswet – overdracht bodemtaken

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 juli 2022 komen de taken op het gebied van bodembescherming en bodemsanering van de provincies over naar de gemeenten. De uitvoering van deze, voor gemeenten nieuwe, taak blijft bij de omgevingsdiensten. Vooralsnog ramen wij de jaarlijkse kosten voor deze bodemtaak op € 22.000. De kosten zullen (deels) gefinancierd kunnen worden uit het gemeentefonds. Over de precieze hoogte van de bijdrage in het gemeentefonds vinden nog gesprekken plaats tussen rijk en gemeenten (VNG).

Uitvoering prestatieafspraken

Ieder jaar worden met Woningcorporatie Thuisvester en de Huurdersvereniging Geertruidenberg prestatieafspraken opgesteld. Deze gaan in op verschillende facetten van sociale huurwoningen, waaronder duurzaamheid, beschikbaarheid, betaalbaarheid en het huisvesten van bijzondere doelgroepen (uitstroom BW en MO, statushouders, mensen met een zorgvraag, etc.).
Iedere partij is verantwoordelijk voor de uitvoering van de afspraken voor wie hij verantwoordelijk is. Ook de gemeente heeft verschillende afspraken voor welke wij verantwoordelijk zijn.

1.3 Nieuwe (financiële) ontwikkelingen

Algemeen milieu, uitvoering duurzaamheidsprogramma	
p.m.	In het kader van de uitvoering van de RES West-Brabant wordt een regionaal ontwikkelfonds voor lokale energieprojecten uitgewerkt. Hiervoor is een eenmalige inleg van alle deelnemende gemeentes vereist. De exacte hoogte van de inleg moet nog worden bepaald en zal nog worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Voorgesteld wordt om dit bedrag te betalen uit de duurzaamheidsmiddelen van 2021. Dat betekent dat we een eventueel restant van de duurzaamheidsgelden uit 2021 overhevelen naar 2022.

Wegen, straten en pleinen – Bijkomende kosten wegbeheer	
€ 75.500	Kosten voor het afvoeren van teerhoudend asfalt, onderhoud bermen en meerkosten aanliggend werk zijn niet meegenomen in de begroting van 2021. Deze kosten zijn benoemd in wegenbeheerplan welke is vastgesteld in februari 2021 door de raad, maar onverhoopt niet in de daadwerkelijke exploitatie meegenomen. Stortkosten voor teerhoudend asfalt is een bedrag van € 23.000 nodig. Voor onderhoud bermen met name in buitengebied is een bedrag van € 2.500 nodig. Daarnaast is voor aanliggend werk € 50.000 nodig. Bij het opstellen van het programma Openbare Ruimte wordt duidelijk of en welke structurele kosten hiervoor nodig zijn in het totaal van het onderhoud wegen.

Glasvezel	
p.m.	Wij willen voor onze inwoners en bedrijven snel en stabiel internet realiseren, dit is ook nodig om bedrijfsmatige activiteiten op een innovatieve en duurzame manier voort te zetten en te ontwikkelen. Daarnaast is glasvezel belangrijk voor het levensloopbestendig wonen (domotica), thuiswerken en digitalisering van onze bedrijven. Eind 2021 wordt Raamsdonk verglaasd en in 2022 starten we met de uitrol van de andere kernen. Project is minimaal kostendekkend is maar de verwachting is dat hier een kleine opbrengst te behalen valt.

Mobiliteitsbeleid	
€ 40.000	Het huidige Mobiliteitsplan is toe aan een herijking. Het vigerend Mobiliteitsplan is in 2010 vastgesteld. In de tussenliggende periode is duidelijk geworden welke impact de ombouw van knooppunt Hooipolder en de verbreding van de A27 met zich meebrengt Ook over de beoogde oplossing voor het sluipverkeer in Raamsdonk is duidelijkheid. Deze infrastructurele projecten hebben relatief veel impact op het onderliggend gemeentelijk wegennet. Het is juist ter voorbereiding van de komst van de omgevingswet zaak om direct vanaf het begin met actueel mobiliteitsbeleid te kunnen werken. In een normale beleidscyclus is het gangbaar om het beleid elke 5 jaar te actualiseren.

Parkeerbeleid	
€ 15.000	We vragen 15.000 euro voor het uitvoeren van parkeeronderzoek om vervolgens op onderdelen het parkeerbeleid te kunnen actualiseren en op basis van het parkeeronderzoek te beoordelen of grotere herijking nodig is.

Stabiliteitsmetingen OV masten	
€ 25.000	Wij hebben als gemeenten de verplichting om de veiligheid van het openbaar gebied te garanderen. De laatste stabiliteitsmeting van openbare lichtmasten dateert uit 2014. De schriftelijke garantie van 5 jaar is al verstreken en daarom is het noodzakelijk in 2022 nieuwe stabiliteitsmetingen te verrichten Een gedeelte van dit bedrag is gereserveerd voor het vervangen van masten die tijdens deze meting bezwijken. De masten die vervangen worden naar aanleiding van de meting vallen buiten de scope van het Investeringsplan ten aanzien van de OV masten.

Programma openbare ruimte	
€ 50.000	Rijk, provincies en gemeenten stellen ieder een omgevingsvisie op: een strategische visie voor de lange termijn voor de gehele fysieke leefomgeving In de omgevingsvisie heeft de gemeente Geertruidenberg haar ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving voor de langere termijn vastgelegd. De gemeente stelt één omgevingsvisie voor het hele grondgebied vast. Na het vaststellen van de omgevingsvisie dient er een Programma Openbare Ruimte geschreven te worden. Momenteel ligt er niet op alle beleidsvelden beleid. Met de invoering van de omgevingswet ligt er ook de wens om te komen tot het Programma Openbare Ruimte met daarin opgenomen klimaat, natuur, civiele kustwerken, wegen en openbare verlichting enz. Voor het opstellen, onderzoeken en begeleiden van dit proces dient er een budget van € 50.000 vrij gemaakt te worden.

Natuurontwikkeling	
€ 40.000	Vanuit de Natuurfederatie Geertruidenberg en de inwoners komt steeds vaker de vraag om een bijdrage te leveren aan natuurontwikkeling. Hiervoor is geen structureel budget opgenomen in de begroting. Om vanaf 2021 de natuurontwikkeling te stimuleren dient er structureel budget opgenomen te worden voor het inrichten en beheren van (nieuwe) natuurgebieden. Daarnaast kunnen we de natuurfederatie en inwoners ondersteunen in nieuwe projecten zoals een faunatoren, patrijspoorten, aantrekken stadsvogels etc.

VTH beleid onder de omgevingswet	
€ 7.500	Het huidige beleid Vergunningverlening en Toezicht & Handhaving zal afgestemd moeten worden op de Omgevingswet. Hiervoor zal, net als bij het opstellen van het huidige VTH beleid, een extern adviesbureau ingezet moeten worden. Het voornemen is om dit in 2022 te gaan opstellen, zodat het voor 1 juli 2022 gereed is.

Investeringsoverzicht

Bedrag investering	Toelichting investering
N.v.t.	N.v.t.

1.4 Risico's

Naam risico	Toelichting op risico
Leges onder de Omgevingswet	Onder de Omgevingswet wordt voor een groot deel van de aanvragen geen bouwtechnische toets uitgevoerd en komt toezicht deels te vervallen. De hiervoor toe te rekenen kosten kunnen mogelijk in mindering gebracht worden op de legestarieven voor de vergunningen. Daarnaast biedt de Omgevingswet de mogelijkheid om leges te hebben voor milieuactiviteiten. De exacte gevolgen zijn op basis van de huidige informatie nog niet te voorspellen en zullen naar verwachting inzichtelijk gemaakt worden bij de behandeling van de begroting 2022, mits de Omgevingswet niet opnieuw wordt uitgesteld.
Formatie onder de Omgevingswet	De invoering van de Omgevingswet tijdelijk leidt tijdelijk tot een vraag om aanvullende formatie. De reden daarvan is dat in het overgangsregime vergunningen afgegeven dienen te worden op basis van de "oude" wetgeving (voor die aanvragen die voor de datum van invoering van de Omgevingswet zijn ingediend) en tegelijkertijd overgegaan moet worden tot afgeven van vergunningen op basis van de nieuwe dan geldende wetgeving onder de Omgevingswet.
Opstellen omgevingsplan	De kosten voor het opstellen van een omgevingsplan zoals we dat wettelijk verplicht zijn onder de omgevingswet zijn nog uiterst onzeker en alleen zeer globaal in te schatten. Schattingen hierover variëren van € 150.000 tot € 220.000. Duidelijk is dat het resterende actualisatie budget voor de bestemmingsplannen niet toereikend gaat zijn.
Nazorg stortplaats	Niet veranderd t.o.v. 2021
Claim Attero	Niet veranderd t.o.v. 2021

Programma 2 Economie, Recreatie & Toerisme

Missie

Samen met ondernemers zorgen voor lokale werkgelegenheid, levendige (winkel)centra en optimaal gebruik van de bedrijventerreinen. We willen een gemeente zijn die de karakteristieke kenmerken van de drie kernen ten volle benut.

Speerpunten begroting 2022 en raadsprogramma 2019-2022

Toerisme en Recreatie

- We zetten Geertruidenberg toeristisch op de kaart.
- We zorgen voor meer levendigheid in centrumgebieden.

Ondernemers

- Wij zorgen voor een goed ondernemersklimaat.
- We betrekken het bedrijfsleven bij de gemeenschap en bieden intensieve samenwerking aan de ondernemers.
- Ondernemersinitiatieven stimuleren we en faciliteren waar en zo ver het mogelijk is.
- We stimuleren maatschappelijk verantwoord ondernemen

2.1 Bestaand beleid begroting 2022

Zuiderwaterlinie

In 2022 werken we verder aan het uitvoeringsprogramma van de Zuiderwaterlinie zowel op linieniveau (het hele gebied van bergen op Zoom tot Grave) als op stellingniveau (de gemeente Oosterhout, Drimmelen, Breda, Waalwijk en Geertruidenberg). We zetten in op het informeren en enthousiasmeren van de eigen inwoners en ondernemers om zo een netwerk van ambassadeurs te realiseren. Daarnaast blijft het aantrekken van toeristen een belangrijk doel.

Biesbosch

Door het wegvallen van het parkschap wordt er gezocht naar een nieuwe manier van samenwerken in en om de Biesbosch. Wij sluiten aan bij deze gesprekken om de band van Geertruidenberg met de Biesbosch te benadrukken en mee te werken aan gezamenlijke promotie van het gebied.

Uitvoeringsprogramma economisch domein

De visie economisch domein 2021-2026 is voorzien van een uitvoeringsprogramma. Binnen de beschikbare middelen en capaciteit werken we als team aan verschillende uitvoeringsprojecten 2022 (o.a. duurzame bedrijfsleven, bereikbaarheid bedrijventerreinen, versterking agrarische sector, sterk techniek onderwijs).

2.2 Vooruitblik op raadsprogramma 2022

Geertruidenberg op de kaart

Met de samenwerkingspartners blijven we werken aan het toeristisch op de kaart zetten van Geertruidenberg, vestingstad aan de Biesbosch. Hierbij gaan we ons ook meer richten op bezoekers uit België en West-Duitsland, omdat dit voor Brabant interessante doelgroepen zijn. Ook wordt er voor de promotie van Geertruidenberg samengewerkt met verschillende toeristische organisaties zoals Visit Brabant, de Zuiderwaterlinie, Beleef de Biesbosch, de vereniging Nederlandse Vestingsteden en Varen in Brabant. Daarnaast zetten we in op een verbetering en intensivering van de digitale informatievoorziening.

Stadspromotie / Evenementen

Vanuit het coalitieprogramma 2018-2022 is stadspromotie geïntroduceerd om de levendigheid in de drie centrumgebieden door middel van evenementen te versterken, leegstand terug te dringen en ondernemers te ondersteunen om de samenwerking onderling en met organisaties te optimaliseren. De eerste jaren lag de focus bij het zelf organiseren van evenementen zoals de Zomertoer. Mede door corona is dit verschoven naar het aanjagen van activiteiten/evenementen. Het faciliteren en ondersteunen van de horeca, Retail en andere evenementenorganisatoren heeft diverse activiteiten/evenementen gevormd: Staycation weken winkelgebied Raamsdonksveer, Hartjestocht 3 kernen, 3 edities Walk of Taste en Rondje voor de Smaak. In de komende jaren zal blijvend worden gewerkt aan het stimuleren en faciliteren van Retail, horeca en evenementorganisatoren.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Jaarlijks reiken we een Groene Pluim uit aan een lokaal bedrijf die serieus werk maakt van de global goals. Naast deze waardering voor het bedrijf is het met name gericht op het vervolg. De Groene Pluim is geen eindpunt maar een startpunt om samen met de andere Groene Pluimhouders verdere stappen te maken, elkaar te inspireren, kennis te delen en als netwerk te gebruiken.

Samenwerking ondernemers

We hebben intensief samengewerkt met verschillende organisaties (o.a. VOG, KHN, ZLTO). Door regulier met elkaar te overleggen maar ook om branche gerichte bijeenkomsten samen met onze partners te organiseren (Retail, industrie, horeca, agrarische sector). We waren zichtbaar en bereikbaar voor ondernemers, op locatie en door corona digitaal.

2.3 Nieuwe (financiële) ontwikkelingen

Niet van toepassing

2.4 Risico's

Naam risico	Toelichting op risico
Gevolgen Corona voor evenementen, ondernemers en uitvoeringsprogramma	In 2022 hebben we nog steeds te maken met (de gevolgen van) de coronacrisis. Ondernemers hebben hierdoor langdurig last hebben van deze crisis, veel ondernemers treft het vroeg of laat. Dit heeft ook gevolgen voor de gemeente. Het is nog niet duidelijk welke gevolgen corona op langere termijn heeft op toerisme, maar het is voorstelbaar dat de acties die nu gepland zijn wellicht aangepast moeten worden om zo beter aan te kunnen sluiten bij de nieuwe situatie. De 1,5 meter samenleving kan van invloed zijn op o.a. het organiseren van evenementen en bijeenkomsten.

Programma 3 Sportvoorzieningen

Missie

Alle inwoners moeten in onze gemeente kunnen sporten.

Speerpunten begroting 2022 en raadsprogramma 2019-2022

- Bewegen is belangrijk. Het houdt je lichamelijk én geestelijk fit en gezond.
- Onze gemeente voorziet in een groot aanbod aan sport- en ontspanningsmogelijkheden voor jong en oud. De achterliggende gedachte is het bevorderen van de gezondheid op een laagdrempelige wijze. De focus ligt hierbij op jeugd en ouderen.

3.1 Bestaand beleid begroting 2022

Exploitatie gemeentelijke zwembaden

In 2020 is de gehele renovatie van het zwembad De Ganzewiel afgerond. De drainage op de ligweide van zwembad De Schans vraagt nader onderzoek. Er wordt gekeken of dit in 2021 of 2022 nog aangebracht kan worden.

In het najaar van 2020 is gestart met de voorbereidingen voor de aanbesteding exploitatie zwembaden. Dit geldt voor de exploitatie van beide gemeentelijke zwembaden. In 2021 en 2022 wordt dit uitgewerkt en gerealiseerd.

Duurzaamheid sportaccommodaties

De buitensportverenigingen kunnen, indien zij dit wensen, begeleid worden bij het doen van een aanvraag voor de landelijke BOSA-subsidieregeling voor duurzaamheidsmaatregelen voor buitensportaccommodaties. SportStroom biedt deze begeleiding aan. Indien de BOSA-subsidie wordt verkregen kan de verenigingen bovendien een beroep doen op een lening uit de “Stimuleringslening duurzaamheid sportaccommodaties”.

Lokaal Sportakkoord

Een sportformateur heeft samen met de gemeente, lokale sportaanbieders en externe partijen met raakvlakken tot sport (welzijnsorganisaties, fysiotherapeuten) een Lokaal Sportakkoord opgesteld. In 2022 wordt er een uitvoeringsbudget vanuit het Rijk beschikbaar gesteld. Hoe dit uitvoeringsbudget wordt ingezet is afhankelijk van de aangesloten organisaties, lokale sportaanbieders, verenigingen en externe partijen. In samenspraak met al deze partijen wordt bepaald welke activiteiten, etc. aansluiten bij de beschreven doelstellingen uit het sportakkoord.

3.2 Vooruitblik op raadsprogramma 2022

Basisvoorzieningen bij sportverenigingen

In 2021 wordt de herijking van het buitensportaccommodatiebeleid afgerond. Daaruit volgt wat een basisvoorziening van een vereniging is. Dit dient duidelijkheid en uniformiteit te verschaffen over de aanschaf, vervanging en onderhoud. Afhankelijk van dit rapport en het nog vast te stellen beleid, kan dit afwijken van de huidige situatie. Er zullen in 2022 (praktische) aanpassingen gedaan moeten worden die financiële consequenties kunnen hebben.

Fysieke leefomgeving

Afgelopen jaren zijn er verschillende renovaties en vernieuwingen op diverse sportlocaties gedaan. In 2022 wordt er gekeken of de drainage bij de ligweide van de Schans gerenoveerd kan worden.

Sporthal Parkzicht

Door Synarchis is een verdiepingsonderzoek uitgevoerd. De resultaten zijn eind 2020 gepresenteerd aan het college. Middels dit verdiepingsonderzoek is er in 2021 gekeken naar de mogelijkheden. Uit het verdiepingsonderzoek vloeit het raadsvoorstel dat parallel aan de kadernota wordt aangeboden. Daarin staan de extrakapitaallasten en exploitatielasten vermeld.

3.3 Nieuwe (financiële) ontwikkelingen

Gratis zwemabonnement

€ 45.000	In 2019 is bij wijze van proef een gratis zwemabonnement verstrekt aan kinderen tot en met groep acht (regulier en speciaal onderwijs) uit de gemeente Geertruidenberg welke hier of buiten de gemeente onderwijs volgen. Dit is in 2020 niet voortgezet. Middels een amendement (feb 2020) is besloten om jeugdabonnementen (jeugd t/m 16 jaar) structureel tegen een laag tarief aan te gaan bieden. Het te verwachten bedrag aan kosten (ca. 45.000 euro) zal uit de algemene reserve moeten komen.

Uitvoering herijking sportaccommodatiebeleid (x)

p.m.	In navolging op de herijking van het buitensportaccommodatiebeleid zullen acties uitgevoerd moeten worden, zoals aan toegankelijkheid van de sportaccommodaties, vormgeven aan de uitkomsten basisvoorzieningen, aanpassingen in en om de accommodaties. De kosten hiervoor zijn nog niet duidelijk. Nadat de herijking in 2021 is afgerond, wordt hiervoor een voorstel gepresenteerd.

Onderhoud sportvelden	
€ 0,00	Het huidige onderhoudscontract voor de buitensport is voor 2021 verlengd met één jaar. Dit betreft de laatste verlengingsmogelijkheid binnen het huidige onderhoudscontract. Vanaf 2022 willen we een nieuwe werkwijze gaan hanteren. Voor het nieuwe bestek zal in 2021 de aanbesteding worden opgestart. Dit in vervolg op en in lijn met de herijking van het sportaccommodatiebeleid. De nieuwe werkwijze moet leiden tot lagere uitgaven voor het onderhoud. Wat de exacte besparing gaat zijn moet later blijken, als de herijking van het sportaccommodatiebeleid afgerond is.

3.4 Risico's

Naam risico	Toelichting op risico
Aanbesteding zwembaden	In het najaar van 2020 is gestart met de voorbereidingen voor de aanbesteding exploitatie zwembaden. Dit geldt voor de exploitatie van beide gemeentelijke zwembaden. In 2021 en 2022 wordt dit uitgewerkt en gerealiseerd. Hoe en in welke vorm de aanbesteding eruit gaat zien is nog onzeker, waardoor er sprake is van een financieel risico.
Btw op exploitatie sport	Vanaf 2019 in de btw-vrijstelling op sport verruimd. Hierdoor is voor de gemeente geen btw meer verrekenbaar op realisatie, exploitatie en beheer van sportaccommodaties. Er is een compensatieregeling (SPUK) opgezet om het financiële nadeel af te dekken. Bij een overschrijding van het subsidieplafond van de SPUK-uitkering worden alle aanvragen naar rato verminderd. Door de onzekerheid van de compensatieregeling blijft er sprake van een jaarlijks vooraf onbekend financieel risico.

Programma 4 Onderwijs

Missie

Elk kind heeft recht op een goede start en een goede toekomst, ongeacht wie je bent of waar je vandaan komt.

Speerpunten begroting 2022 en raadsprogramma 2019-2022

- Solide onderwijshuisvesting draagt bij aan goed onderwijs.
- Wij willen duurzame onderwijshuisvesting aanbieden met aandacht voor klimaatbeheersing en de integrale kind-centra realiseren.
- In samenspraak met de schoolbesturen komen wij tot de uitvoering van een toekomstbestendig Integraal Huisvestingsplan.

4.1 Bestaand beleid begroting 2022

Huisvesting basisonderwijs

De nieuwbouw van basisschool De Wilsdonck en basisschool De Vonder in een nieuwe gefuseerde school op locatie Parkzicht zal in 2022 worden uitgevoerd. In 2021 vinden de voorbereidingen hiervoor plaats.

De drie schoolbesturen van de scholen op ‘Scholeneiland’ (Hooipolder) hebben gezamenlijk een verzoek ingediend om te starten met de voorbereiding van de renovatie van de scholen op die locatie. Het betreft basisschool De Schoof, basisschool De Ruif en basisschool de Randonkel. In het IHP is de renovatie voorzien om uitgevoerd te worden in 2025.

Vervangende nieuwbouw voor de gymzaal in Raamsdonk is in het IHP gepland voor uitvoering in 2022. In 2021 vinden de voorbereidingen hiervoor plaats.

4.2 Vooruitblik op raadsprogramma 2022

Huisvesting basisonderwijs

Het groot onderhoud aan basisschool De Biekorf, basisschool De Vuurvlinder en de gymzaal aan de Elisabethstraat is afgerond. Deze locaties zijn weer veilig voor gebruik en toekomstbestendig tot renovatie volgens het IHP aan de orde is.

Huisvesting voortgezet onderwijs
De vervangende nieuwbouw van het brugklasgebouw van het Dongemond college volgens het principe van BENG-bouwen (bijna-energie-neutraal) is gerealiseerd en het gebouw is in gebruik genomen.

Onderwijsachterstandenbestrijding
In 2020 is het nieuwe beleid voor Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) vastgesteld. De redenen voor de vernieuwing van het VVE-beleid zijn: 1.De nieuwe landelijke eis van 960 uur voorschools aanbod vanaf 1 augustus 2020. 2.Behoefte aan aanscherping van het huidige beleid. Met als doel de kwaliteit van het VVE-aanbod te versterken. 3.Sinds 2019 ontvangt de gemeente een ruimer onderwijsachterstandenbudget van het Rijk. Dit wordt ingezet voor het VVE-aanbod. In 2021 hebben alle VVE-aanbieders het aanbod van 960 uur voorschoolse educatie weten te realiseren en in 2022 continueren we deze inzet.

4.3 Nieuwe (financiële) ontwikkelingen

Gevolgen van Covid	
p.m.	Het is nog niet duidelijk welke gevolgen de corona-crisis op langere termijn heeft op onderwijs en kinderopvang. De 1,5 meter samenleving kan ook van invloed zijn op de organisatie van onderwijs en kinderopvang.

Actualisatie IHP	
€ 0,00	De ontwikkelingen in de bouw zorgen ervoor dat de huidige normbedragen in de verordening onderwijshuisvesting Geertruidenberg steeds verder achterlopen op de marktprijzen. Echter wordt voorgesteld om eerder beleid om slim naar samenvoegingen en gebiedsontwikkelingen te kijken te volgen en de normvergoedingen niet op te hogen.

4.4 Risico's

Naam risico	Toelichting op risico
Groot onderhoud schoolgebouwen en gymnastieklokalen	Veiligheid van kinderen in onderwijs dient te worden gewaarborgd door adequate uitvoering van groot onderhoud aan de gebouwen.

Uitvoering IHP (Integraal HuisvestingsPlan)	Solide onderwijshuisvesting draagt bij aan goed onderwijs. Uitvoering van het IHP is van belang om in goed onderwijs te kunnen blijven voorzien. De normbedragen in de huidige verordening huisvesting onderwijs Geertruidenberg corresponderen niet met de huidige marktprijzen in de bouwsector. In 2025 staat renovatie/nieuwbouw van het scholeneiland gepland. De keuze om de normbedragen niet op te hogen betekent een risico voor de realisatie van voornoemd project.
1,5 meter samenleving	De consequenties van de 1,5 meter samenleving voor onderwijs en kinderopvang zijn nog niet duidelijk in beeld.

Programma 5 Mens, Zorg en Inkomen

Missie

We zijn en blijven een sociale gemeente. De zorg aan het individu staat voorop. Zorg en sociaal beleid worden op een nieuwe manier georganiseerd. De gemeente speelt hierbij een belangrijke rol.

Speerpunten begroting 2022 en raadsprogramma 2019-2022

- Iedereen krijgt de zorg die nodig is.
- Het participatiebeleid blijft op niveau. Waar nodig zal dit beleid verder vorm krijgen.
- We optimaliseren het armoedebeleid en de schuldhulpverlening.
- We ondersteunen initiatieven voor concrete jeugdactiviteiten.
- Het mogelijk maken dat kwetsbare inwoners in onze gemeente zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen.

5.1 Bestaand beleid begroting 2022

In juli 2021 is het Beleidskader Sociaal Domein vastgesteld en daarmee de visie op het brede sociaal domein voor de komende periode. In deze visie doet iedereen naar vermogen mee en zijn inwoners met elkaar verbonden. Het samenspel tussen onze inwoner en de gemeenschap zetten we hierbij meer centraal. Veel vraagstukken in het sociaal domein zijn individueel niet op te lossen. Eenzaamheid, overgewicht, armoede, overlast of verslaving hebben vaak een directe persoonlijke aanleiding, maar gedijen in positieve of negatieve zin in een gemeenschap. Onze visie is om de gemeenschap een centralere plek te geven bij het definiëren én het oplossen van vraagstukken en hierbij gebruik te maken van het initiatief en ondernemerschap dat in de samenleving aanwezig is. De opgave die wij ons hierbij stellen is dan ook:

Iedereen doet naar vermogen mee. Inwoners kijken naar elkaar om en voelen zich verbonden

Op basis van de visie in het Beleidskader Sociaal Domein zijn vier inhoudelijke doelen vastgesteld die voor de komende periode richtinggevend zijn voor de ontwikkeling van het sociaal domein en de daarvoor te maken keuzes. Deze vier doelen zijn:

- Zelf vitaal worden en blijven
- Inclusieve samenleving
- Eerder erbij en integrale ondersteuning
- Doelmatige inzet van middelen

Zelf vitaal worden en blijven

Het eerste doel uit het Beleidskader Sociaal Domein gaat over inwoners en hun eigen verantwoordelijkheid om gezond en fit te blijven, zich te blijven ontwikkelen, weerbaar te zijn, deel te nemen, actief te zijn en er te zijn voor een ander. Dit vraagt om een meer preventieve aanpak van vraagstukken. En de ontwikkeling van activiteiten gericht op voorlichting, vaardigheden, beschikbaarheid en toegankelijkheid.

Praktijkondersteuner huisartsen jeugd (POH Jeugd)

Eind 2019 is gestart met de pilot POH Jeugd. Deze liep oorspronkelijk tot en met maart 2021 maar is verlengd tot 2022. Uit allerlei onderzoeken blijkt dat de inzet van een POH Jeugd helpt bij het doeltreffender verwijzen naar specialistische zorg, het eerder afschalen van die zorg en het soms ook voorkomen van die zorg. Het is ook hierom dat de inzet van een POH Jeugd wordt genoemd door het rijk als een van de maatregelen die hebben geleid tot een extra financiële bijdrage voor Jeugdhulp in het gemeentefonds. Bovendien past het binnen de doelstellingen van het beleidskader Sociaal Domein. Op dit moment wordt bekeken hoe de POH Jeugd in 2022 vorm wordt gegeven.

Lokaal jeugdbeleid

In 2022 wordt ingezet op een positief jeugdbeleid waarmee talenten en potentie van jongeren worden gestimuleerd. Ook de rol van het jongerenwerk wordt hierin meegenomen. In 2021 wordt hier een concreet plan voor opgesteld, dat aan het college en de raad wordt voorgelegd. Met de ingezette weg naar positief jeugdbeleid, hebben we voortschrijdend inzicht ontwikkeld, waarbij de voorgenomen korting op uren in het jongerenwerk in de periode 2021 - 2023 geen recht doet aan de visie. Deze korting wordt per 2022 teruggedraaid. Het gaat om een bedrag van € 20.000 per jaar.

Dementievriendelijke Gemeente

In 2022 gaan we verder met de uitvoering van het door de raad vastgestelde Plan van Aanpak van het project Dementievriendelijke Gemeente (DVG). We gaan door middel van het organiseren van trainingen en themabijeenkomsten kennis en bewustwording over dementie vergroten. Daarnaast hebben we tot doel om de bekendheid van DVG in onze gemeente te vergroten door middel van het inzetten van allerlei communicatie-instrumenten.

Inclusieve samenleving

Met het nieuwe Beleidskader Sociaal Domein stimuleren we de verbinding tussen buurtgenoten en wijkbewoners met het oog op signalering en netwerkontwikkeling. Het moet voor de inwoner ook gemakkelijker worden om initiatief te nemen.

Beschermd Wonen

Met ingang van 1 januari 2022 is de decentralisatie van Beschermd Wonen (BW) een feit. Aan de voorbereiding hiervan is de laatste tijd de nodige aandacht besteed. Met de implementatie van de ‘Koerswijzer Beschermd Wonen’ zorgen we dat we op alle leefgebieden (o.a. wonen, financiële redzaamheid, gezondheid) voorbereid zijn op de zorg voor inwoners met een indicatie BW. De hiervoor door het Rijk beschikbaar gestelde middelen worden in een regionale begroting opgenomen. In 2020 zijn nadere afspraken gemaakt over de afbakening van de doelgroep Beschermd Wonen. Het gevolg van deze afbakening is dat een aantal cliënten, waarvan de zorgomvang over het algemeen zwaar is, onder werking van de ambulante Wmo gaan vallen.

Vrijwillige inzet

De gemeente heeft de wettelijke verplichting om burgers te ondersteunen bij het uitvoeren van hun vrijwilligerswerk. In 2022 zorgen we ervoor dat er een maatwerkaanbod is gerealiseerd voor vrijwilligers voor het volgen van cursussen en trainingen. Op die manier kan de gemeente ervoor zorgen dat vrijwilligers zich kunnen ontwikkelen in het uitvoeren van hun vrijwilligerstaak en dat zij zich hierin ondersteund voelen.

Ontmoetingsplaats

In het Koningspark wordt een ontmoetingsplek gerealiseerd waar buurtbewoners bij elkaar kunnen komen en bijvoorbeeld ook de mogelijkheid is (kleinschalig) een voordracht of optreden te geven. Daarnaast kan het een plek zijn waar jongeren bij elkaar komen. Het budget dat beschikbaar is voor een jongerenontmoetingsplek is ontoereikend om het volledige ontwerp dat gemaakt is voor het Koningspark te realiseren. Het plan is daarom opgedeeld in stukken. In 2022 willen we het eerste deel, het ‘prieel’ realiseren. Hier is aanvullend budget voor nodig.

Eerder erbij en integrale ondersteuning

De derde doelstelling uit het Beleidskader betreft de verbinding tussen (met name) professionals: eerder, integraler en sneller. Over heldere procesregie, informatie delen en expertise naar voren brengen in de keten waardoor preventie wordt gestimuleerd.

Integrale aanpak sociaal domein

In 2021 is een begin gemaakt aan de implementatie van integraal denken en werken binnen het sociaal domein met behulp van de brede toegang en de omgekeerde toets. Om integraliteit te bevorderen en beter in te spelen op de behoeften van onze inwoners. In 2022 zal dit verder worden geïmplementeerd, doorontwikkeld en geëvalueerd. Onder andere zal de mogelijkheid tot het ontwikkelen van een integrale verordening sociaal domein worden onderzocht.

Vroeg signalering van schulden

In 2021 is in het kader van de gewijzigde Wet gemeentelijke schuldhulpverlening gestart met vroeg signalering van schulden. Door vroeg signalering te monitoren kunnen we veel leren over hoe vroeg signalering in de praktijk gaat, welk bereik per interventie wordt gerealiseerd en hoeveel inwoners daadwerkelijk hulp aanvaarden en ontvangen. Door kennis en ervaring te delen kan de aanpak van vroeg signalering steeds verder ontwikkeld en verfijnd worden. Deze ontwikkeling en verfijning van de dienstverlening op het gebied van de vroeg signalering van schulden zal in 2022 worden voortgezet.

Project Individuele Trajectbegeleiding Drugsgebruikers (PITD)

In 2021 loopt een pilot met de inzet van een PITD-medewerker vanuit Novadic-Kentron. Doel van dit project is om jongeren die door drugsgebruik in de problemen zitten of dreigen te komen, zo snel mogelijk in beeld te krijgen en met hen in gesprek te gaan. Hoe sneller dat gebeurt, hoe groter de kans dat we ernstige problemen kunnen voorkomen of deze succesvol kunnen behandelen.
De pilot wordt medio 2021 geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie wordt besloten of de PITD-medewerker ook in 2022 ingezet zal gaan worden.

Inzet Wijk –GGD ‘er

In 2020 heeft er met steun van een subsidie van ZonMW een pilot gedraaid waarbij een wijk- ggd-‘er werd ingezet voor ondersteuning van inwoners met psychosociale problematiek. Vanwege het succes hiervan is besloten deze pilot in 2021 op eigen kosten met een jaar te verlengen. Inmiddels is deze functie niet meer weg te denken uit onze gemeente en wordt een structurele inzet geadviseerd. Er wordt zoveel mogelijk binnen de bestaande middelen naar budget gezocht.

5.2 Vooruitblik op raadsprogramma 2022

Wmo-voorzieningen

Ook in 2022 krijgt iedereen de zorg die nodig is. In het kader van het vastgestelde kostenbeheersingsplan kijken we wel of – daar waar dat kan en verantwoord is – we een lichtere vorm van zorg aan kunnen bieden. Ook zullen we daar waar mogelijk een beroep doen op het voorliggend veld en het eigen netwerk.

Langer Thuis-kernenaanpak

Het Project Langer Thuis, waarmee mogelijk wordt gemaakt dat kwetsbare inwoners in onze gemeente zo lang mogelijk zelfstandig thuis blijven wonen, loopt ook in 2022 door. Onderdeel hiervan is het project ‘Ons Huis, ons thuis’ waarmee via brede woonadviesgesprekken en een Thuisscan een bijdrage wordt geleverd aan de bewustwording van met name ouderen.

Voorzieningen Jeugdhulp

In het vastgestelde Lokale uitvoeringsplan staan meerdere projecten opgenomen. Enerzijds gericht op de transformatieopdracht verder op te pakken, anderzijds hebben een aantal projecten de insteek om de kosten voor jeugdhulp beter beheersbaar te maken, zonder in te boeten op kwaliteit van de hulpverlening. In 2022 wordt dit verder opgepakt.

Jeugdactiviteiten

In 2021 zijn er vanuit het Rijk eenmalig extra middelen beschikbaar gesteld om activiteiten voor en met jongeren te organiseren ('Jeugd aan zet'). Met deze middelen zijn diverse activiteiten voor en door jongeren georganiseerd en daarmee zijn ook de contacten tussen bijvoorbeeld het jongerenwerk, buurtsportcoach en de sportverenigingen versterkt. In 2022 wordt dit voortgezet.

Jeugdwerkloosheid

In 2022 zal er extra worden ingezet op de bestrijding van jeugdwerkloosheid. Jongeren blijken zwaar getroffen door de coronacrisis en de Rijksoverheid heeft het bestrijden van jeugdwerkloosheid als speerpunt benoemd. Dit onderwerp zal worden opgepakt in samenwerking met de regio.

5.3 Nieuwe (financiële) ontwikkelingen

Doelmatige inzet van middelen

Het Beleidskader Sociaal Domein gaat ook over verdeling van steeds schaarsere collectieve middelen. Waar wel en niet van te zijn, hoe te sturen en te investeren. Effectmeting en waar mogelijk de koek groter maken.

(wettelijke) Ontwikkelingen jeugddomein

p.m.	Het **woonplaatsbeginsel** in de Jeugdwet regelt welke gemeente financieel verantwoordelijk is voor de jeugdhulp. Omdat het vaak moeilijk is om te bepalen welke gemeente verantwoordelijk is, gaat het woonplaatsbeginsel wettelijk veranderen. Per 1 januari 2022 wordt het nieuwe woonplaatsbeginsel voor de Jeugdwet van kracht. Op dit moment is de verantwoordelijke gemeente in beginsel de gemeente waar de ouder met gezag woont. Het nieuwe woonplaatsbeginsel kent als woonplaats van een jeugdige de gemeente waar de jeugdige stond ingeschreven direct voorafgaand aan de zorg met verblijf. Voor ambulante zorg is dat dus de gemeente waar de jeugdige staat ingeschreven. Naar verwachting heeft dit ook financiële consequenties. Op dit moment is de omvang van deze consequenties nog niet inzichtelijk. Met de **Norm voor Opdrachtgeverschap** spreken gemeenten zich collectief uit dat en hoe ze willen samenwerken. Op dit moment wordt een wetswijziging voorbereid. Hierin staat naar verwachting als een van de belangrijkste zaken de verplichting opgenomen tot het oprichten van een regionale entiteit als bedoeld in

	de WGR (wet gemeenschappelijke regelingen) voor de regionale inkoop en de bovenregionale afstemming. Borging **Regionaal expertteams** per jeugdhulpregio. Jeugdregio's richten regionale expertteams in, waarmee elk kind snel passende hulp krijgt, ongeacht de complexiteit van de zorgvraag en wachtlijsten bij aanbieders (instellingen en vrijgevestigde). De regio WBO bekijkt de mogelijkheid om dit te koppelen aan Jeugdadviesteam. Overall gezien stelt het Rijk wel middelen ter beschikking voor de Jeugd in 2022, namelijk landelijk 1,3 miljard euro.

Klanttevredenheidsonderzoek	
p.m.	Naar aanleiding van aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek zal in 2022 een klanttevredenheidsonderzoek plaatsvinden op het gebied van participatie.

Nieuwe wet inburgering	
€ 75.000	Vanaf 2022 komt de regierol voor de inburgering naar de gemeente. Beleid en uitvoering bereidden zich hierop voor in 2021 en hebben de samenwerking gezocht met de Dongemondgemeenten. Uitgangspunt is dat we het doen met de middelen die we van het Rijk gaan krijgen plus de middelen die wij op dit moment al ontvangen vanuit het Rijk voor maatschappelijke begeleiding en de participatiewet. Het genoemde budget is voor de uitvoering van de taken die de nieuwe wet inburgering met zich meebrengt. De inkoop van leerroutes is hier niet in meegenomen aangezien wij hier per statushouder een bedrag voor zullen ontvangen. Naar verwachting hebben wij het volledige budget dat wij ontvangen vanuit het Rijk voor de inburgering nodig voor de uitvoering van de nieuwe wet. De middelen die we vanuit het Rijk ontvangen zijn opgenomen in de Algemene Uitkering, vooralsnog is de uitgaven geraamd op de geprognotiseerde vergoeding.

Aanpassingen participatiewet	
p.m.	Het wetsvoorstel Breed Offensief zou in werking treden op 1 juli 2021, deze datum was mede door het vallen van het kabinet niet haalbaar. Er wordt nu gestreefd naar 1 januari 2022. Breed Offensief is nieuw Rijksoverheidsbeleid voor o.a. mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en het bestrijden van jeugdwerkeloosheid. Het wetsvoorstel beoogt verdere stappen naar een inclusieve arbeidsmarkt te zetten voor mensen uit de Participatiewet met een arbeidsbeperking, in het bijzonder voor hen die het wettelijk minimumloon kunnen verdienen. Dit is mogelijk kostenverhogend door aanvullende eisen voor gemeenten ten aanzien van de tegenprestatie en het aantal contactmomenten.

Bedrag investering	Toelichting investering
€ 50.000	Aanvullend budget ten behoeve van de realisatie van de multifunctionele ontmoetingsplaats.

5.4 Risico's

Naam risico	Toelichting op risico
Beschermd Wonen	Vanaf 2022 is de gemeente (financieel) verantwoordelijk voor Beschermd Wonen. Financiering vanuit het Rijk is als gevolg van de invoering van een nieuw Verdeelmodel nog onvoldoende bekend. Afbakening van de oorspronkelijk doelgroep van Beschermd Wonen zal een toename op de ambulante Wmo tot gevolg hebben.
Taakstelling Wmo	In 2020 is een kostenbeheersingsplan Wmo opgesteld. De uitvoering hiervan moet tot minder en lichtere indicaties voor met name Wmo-begeleiding leiden. Hiervoor is een taakstelling van € 300.000 opgenomen. Vanwege een aantal onzekerheden waaronder de (gevolgen van) de coronacrisis is er een risico dat deze taakstelling niet (volledig) wordt gehaald.
Abonnementstarief	Vanaf 2019 is het abonnementstarief van kracht. Dit heeft een sterke toename van het aantal aanvragen van Wmo-voorzieningen tot gevolg. Daarnaast leidt dit tot gederfde inkomsten voor de gemeente bij de inning van de eigen bijdragen. Het abonnementstarief vormt een financieel risico voor de gemeente, omdat onzeker is hoe het aantal aanvragen zich ontwikkelt en welke financiële consequenties dit heeft.
Aantal uitkeringsgerechtigden	Als gevolg van de Corona crisis hebben de nodige bedrijven de deuren moeten sluiten. Hierdoor hebben werknemers hun baan verloren. In eerste instantie kunnen zij een beroep doen op de WW, maar daarna, mocht geen andere baan gevonden worden, bestaat de kans dat zij doorstromen naar de bijstand. De verwachting is dat er toename zal zijn van het klantenbestand. In het eerste kwartaal van 2021 was al een lichte stijging te zien van het aantal uitkeringsgerechtigden.
BBZ	Gemeenten lopen door het nieuwe financieringsmodel van de Rijksoverheid financieel risico voor BBZ-leningen en de financiering van levensvatbaarheidsonderzoeken voor bedrijven. Door de Coronacrisis zijn veel bedrijven financieel getroffen. In 2020 is de Tozo regeling van kracht geworden om bedrijven financieel te ondersteunen. De verwachting is dat na het aflopen van het corona-steunpakket er meer beroep wordt gedaan op BBZ.
Toename schuldhulpverlening	Als gevolg van de Coronacrisis kan een toename van hulpvragen schuldhulpverlening ontstaan. Zowel inwoners als ondernemers kunnen bij de gemeente terecht voor schuldhulpverlening. Het is op dit moment echter nog niet te zeggen hoe groot de toename zal zijn. Dat is onder andere afhankelijk van de duur van de Coronamaatregelen en de omvang van de economische crisis die hierop volgt. Daarbij is het ook niet gezegd dat getroffen inwoners een beroep op de schuldhulpverlening doen. Een

	deel van de getroffen inwoners behoren niet de gebruikelijke doelgroep. Zij zijn niet per definitie een groep die administratief minder vaardig is, geen financiële buffer heeft en minder goed met geld kan omgaan. Een deel van de getroffen inwoners zal, met de ondersteuningsmaatregelen en spaargeld, wellicht zelf in staat zijn om de crisis door te komen. Echter worden wel meer ondernemers met schulden verwacht, die voor de BBZ niet in aanmerking komen. Een schuldhulpverleningstraject voor ondernemers is aanzienlijk duurder dan een traject voor een inwoner. Daarnaast is in 2021 gestart met de vroeg signalering van schulden. Wanneer een inwoner een betalingsachterstand heeft op het gebied van huur, energie- of waterkosten neemt de gemeente actief contact met hen op. Dit kan leiden tot meer aanvragen schuldhulpverlening naarmate vaste lasten partners meer signalen gaan aanleveren en inwoners ons beter weten te vinden.
Taakstelling jeugddomein	Er is een taakstelling opgelegd voor het jeugddomein. In 2020 is het Lokaal Uitvoeringsplan opgesteld. Het Lokaal Uitvoeringsplan moet enerzijds er toe bijdragen dat de transformatie op lokaal niveau verder vorm wordt gegeven. Anderzijds moeten de projecten uit het Lokaal Uitvoeringsplan ook bijdragen om meer grip te krijgen op de kosten van de jeugdhulp. Er zijn een flink aantal ontwikkelingen in het jeugddomein. Zo komen er in 2022 extra middelen naar gemeenten ter compensatie van de bezuiniging die bij de transitie is ingevoerd. Echter ook om nieuwe taken te realiseren. Het is op dit moment nog onmogelijk te kwantificeren wat de kosten van deze taken zijn en wat de invloed hiervan is op de genoemde taakstelling. Het is daarom niet uit te sluiten dat de taakstelling niet wordt gehaald.

Programma 6 Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur

Missie

We gaan zorgvuldig om met onze gebouwen en de vele monumenten in onze gemeente.

Speerpunten begroting 2022 en raadsprogramma 2019-2022

- We maken optimaal gebruik van onze gemeentelijke gebouwen. Er is aandacht voor het onderhoudsniveau van deze gebouwen en we stimuleren het gebruik van het erfgoed.
- Op basis van een business case wordt richting gegeven aan de toekomst van de Schattelijn.
- We zetten ons in voor het behoud en de ontwikkeling van onze culturele infrastructuur.
- We gaan zorgvuldig om met het behoud van de eigen monumenten.

6.1 Bestaand beleid begroting 2022

Accommodatiebeleid

Recent is het accommodatiebeleid door een nieuw aangewezen medewerker opnieuw opgepakt. Momenteel wordt bekeken of het bestaande accommodatiebeleid voldoet, of mogelijk herijkt moet worden. Op dit moment kan nog niet ingeschat worden of, en zo ja hoeveel, budget hiervoor nodig is.

Monumenten/erfgoed

We zetten de uitvoering van de Erfgoednota (2016) en de Nota archeologie (2017) voort. We gaan verder met het inventariseren, waarderen en beschermen van erfgoed en het in beeld brengen van de lokale historische karakteristieken.

600 jaar Elisabethsvloed

In 2021 en 2022 wordt 600 jaar Elisabethsvloed herdacht. Voor de gemeente Geertruidenberg heeft deze gebeurtenis grote impact gehad, onder andere omdat de Biesbosch hierdoor ontstaan is. Verschillende lokale partijen organiseren activiteiten in dit kader. Vanuit de gemeente Geertruidenberg wordt gezorgd voor overkoepelende communicatie en een link met activiteiten in de Biesboschregio. Hierbij wordt actief samengewerkt met de gemeenten Drimmelen en Altena en het Biesbosch Museumeiland.

Uitvoering duurzaamheidsprogramma

Verduurzamingsaanpak gemeentelijke kantoorpanden
Uiterlijk 01-01-2023 moeten kantoorpanden in Nederland energielabel C hebben. Voor onze panden zijn dat het gemeentehuis en het oude raadshuisje (Heereplein 11). Een energie maatwerkadvies is aangevraagd. Daarin kijken we welke maatregelen leiden tot minimaal label C en wat de terugverdientermijnen van de maatregelen zijn. Zo kunnen we de kosten spreiden over meerdere jaren en kunnen in het gunstigste geval de kapitaalslasten gedekt worden door de besparing op energie. De maatregelen zullen gedurende 2022 worden uitgevoerd. Het is op dit moment nog niet bekend hoeveel de maatregelen in totaal gaan kosten. Voor de eventuele investeringskosten ontvangt u een apart voorstel.

6.2 Vooruitblik op raadsprogramma 2022

Culturele infrastructuur

De culturele infrastructuur wordt op structurele manier ondersteund door bijvoorbeeld subsidies aan culturele instellingen en het inzetten van Sjors creatief waarbij kinderen kennis kunnen maken met cultureel aanbod. Met de scholen en Theek 5 wordt gewerkt aan cultuureducatie tijdens schooltijd via het provinciale programma Cultuureducatie met Kwaliteit. In de nasleep van corona wordt bekeken of de culturele sector extra hulp nodig heeft.

6.3 Nieuwe (financiële) ontwikkelingen

Bedrag investering	Toelichting investering
p.m.	Maatregelen energielabel C plicht eigen vastgoed.

6.4 Risico's

Naam risico	Toelichting op risico
Label C plicht kantoren (eigen vastgoed)	Voor 01-01-2023 moeten alle kantoren in Nederland een energielabel C of beter hebben. Is dit niet het geval, mogen –op een aantal uitzonderingen na- deze panden niet langer gebruikt worden als kantoor.

Programma 7 Dienstverlening en Bedrijfsvoering

Missie

De gemeente stimuleert en ondersteunt de eigen kracht en initiatieven van inwoners en ondernemers. Wij opereren als een betrouwbare, verbindende partner en waar mogelijk in (sub)regionaal verband, vanzelfsprekend als collegiaal bestuur. We zijn een wendbare organisatie, die snel kan inspelen op de ontwikkelingen in de samenleving. Dienstverlening en bedrijfsvoering sluiten hierop aan.

Speerpunten begroting 2022 en raadsprogramma 2019-2022

- Onze klanten voelen zich gehoord, omdat wij bereikbaar zijn en betrouwbaar.
- Wij voeren een heldere en actieve communicatie in producten, dienstverlening en contacten.
- Wij bieden innovatieve dienstverlening aan.
- Wij werken samen waar dat kan, eventueel onder eigen regie als dat volgens ons moet.
- Wij organiseren maandelijks spreekuren in de wijk. Aanbellen bij inwoners hoort daarbij.
- We zijn wendbaar door opgavegericht en meer zelf organiserend te werken.
- In de ambtelijke organisatie zijn de principes van project- en programmamanagement uitgerold en is participatie bij beleidsvorming en – uitvoering het uitgangspunt.

7.1 Bestaand beleid begroting 2022

Dienstverlening, klanttevredenheidsonderzoeken
In 2022 gaan we, conform het genomen raadsbesluit van 8 april 2021 over de dienstverleningsvisie, klanttevredenheidsonderzoeken uitvoeren onder onze inwoners en onze ondernemers. De kosten voor deze onderzoeken worden opgenomen in de begroting 2022 (eveneens conform het vermelde raadsbesluit).

Dienstverlening, participatie bij beleidsvorming

Burgerparticipatie, als onderdeel van de verbinding tussen gemeente en samenleving, krijgt in de 2e helft van 2021 vorm. Vooruitlopend daarop starten we al met het, zij het met kleine stapjes, uitrollen van deze manier van werken bij de beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering van beleid. In 2022 is burgerparticipatie een standaard onderdeel van de beleidsvoorbereiding.

In onze communicatie zijn wij ons altijd bewust van het feit dat wij het voor en samen met de inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners doen. Dat geldt voor alle medewerkers van de gemeente, ongeacht functie of rol. We zijn een open en benaderbare gemeente die luistert naar waar behoeften en kansen liggen. En daar ook naar handelt. Onze communicatiestijl is daarom: helder, eenvoudig, eerlijk, eenduidig en verbindend. Om dit te bereiken werken we de komende tijd aan een communicatievisie en –strategie voor 2022 en de daaropvolgende jaren.

Organisatieontwikkeling Geertruidenberg

Om de missie en visie in de praktijk te kunnen realiseren is het met name van belang dat we als organisatie wendbaarder worden door opgavegericht en meer zelf organiserend te werken.
Dit vanuit de gedachte dat de maatschappelijke opgaves de start vormen van ons werk. Samen met bestuur, inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers. Van onze medewerkers vraagt dit, ondernemerschap (persoonlijk leiderschap), betrokkenheid en professionaliteit. We pakken ook in 2022 acties op om hier uitvoering aan te geven. Om hier goede invulling aan te kunnen geven zullen financiële middelen moeten worden aangewend.

HRM

Strategische personeelsplanning (SPP). Bij SPP gaat het om het maken van een goede analyse van wat er in de wereld om ons heen gebeurd. Daar wordt de koers van de organisatie op afgestemd en wordt ingeschat wat dat betekent voor het ‘toekomstproof’ maken van het personeelsbestand. Dus wat betreft omvang, wendbaarheid en kwaliteit van medewerkers. Het gaat dus niet om het plannen van personeel maar om het voorbereiden, vormgeven en implementeren van strategisch beleid rond de instroom, doorstroom en uitstroom van personeel. Het resultaat moet zijn: de juiste mens op de juiste plek op het juiste moment. SPP is daarom een cyclisch proces en moet ingebed worden in de bedrijfsvoering. In 2022 worden de resultaten duidelijk. Het leidt mogelijk tot de aanpassing in bestaande of implementatie van nieuwe personele instrumenten zoals werving en selectie, gesprekscyclus, opleiding en ontwikkeling, talentmanagement, en de mogelijke externe expertise die hierbij nodig is. Op dit moment is niet duidelijk of er kosten gemaakt worden voor begeleiding bij de te maken analyses en interpretaties.

HR visie.
Op basis van de uitkomsten van SPP wordt in de HR-visie beschreven welke bijdrage HR rond de instroom, doorstroom en uitstroom van personeel levert. Centraal in 2022 staat aantrekkelijk werkgeverschap: zijn uitwerkingen arbeidsmarktcommunicatie, duurzame inzetbaarheid en vitaliteit en, leren, ontwikkelen en experimenteren. Op verschillende thema’s wordt regionaal samengewerkt.

Opleidingsplan 2022
Bij opleiden gaat het om leren, ontwikkelen en experimenteren. Willen we uitvoering kunnen geven aan opgavegericht werken en zelforganiserende teams met taakvolwassen, professionele medewerkers dan betekent dit dat er niet alleen geïnvesteerd moet worden in vakinhoudelijke kennis maar dat medewerkers zich ook moeten ontwikkelen in het (aan)leren van nieuwe (digitale) vaardigheden, competentieontwikkeling op het gebied van houding en gedrag, persoonlijke effectiviteit, communicatievaardigheden, etc.
Daarnaast is opleiden een van de instrumenten om uitwerking te geven aan loopbaan- en mobiliteitsbeleid (employee journey) en employer branding (het zijn van aantrekkelijk werkgever) met als doel uitstroom van personeel te verminderen en het kunnen werven en behouden van (jonge) medewerkers.
Het opleidingsbudget is jarenlang gelijk gebleven terwijl de organisatie qua omvang is gegroeid. Uit de Personeelsmonitor 2020 is gebleken dat we per medewerker onder het landelijk gemiddelde zitten qua beschikbare financiële middelen. Daarom wordt het opleidingsplan verhoogd met € 300 per medewerker.

Medewerkers onderzoek
Het medewerkersonderzoek vindt om de 2 jaar plaats. In 2019 was de eerste meting en in 2021 stond een tweede meting op de planning. Besloten is om de nieuwe meting in 2022 plaats te laten vinden. De reden hiervoor is dat vanwege Corona het niet mogelijk is gebleken om de diverse onderwerpen die uit de eerste meting naar voren kwamen op te pakken.

Arbeidsmarkt (employer branding).
Het thema arbeidsmarkt(communicatie) zal in 2022 nader worden uitgewerkt. Het heeft een directe relatie met de uitkomsten vanuit het SPP en goed werkgeverschap.

Arbo
Op 1 januari 2022 loopt het contract met de huidige Arbodienst af. In 2021 wordt de aanbesteding voor de arbodienst opgestart wat in 2022 zijn beslag zal krijgen. Afhankelijk van de nog te maken keuzes in dienstverlening kan het een verhoging van kosten met zich meebrengen.

In 2020 is het arbobeleidsplan 2020-2025 vastgesteld. De thema’s vitaliteit en goed werkgeverschap ter voorkoming van uitval van medewerkers hebben prioriteit en zullen verder uitgewerkt worden (in relatie tot de CAO Gemeenten).

Daarnaast zal het hybride werken (plaats- en tijdonafhankelijk werken) impact hebben op Arbo en het geven van uitvoering aan het thema aantrekkelijk werkgeverschap. Ook hier ligt een relatie met de nieuwe CAO Gemeenten. In opmaat naar de Begroting zal er meer duidelijkheid worden verschaft wat de (financiële) gevolgen zijn van het hybride werken. Dit zal namelijk niet alleen impact hebben op ARBO, maar dient te worden gezien in breder perspectief (HR-gerelateerde thema’s evenals ICT-gerelateerde thema’s).

Ook moet er in 2022 de wettelijke verplichte RI&E’s voor alle gemeentelijke gebouwen worden opgesteld. En aan de resultaten moet gefaseerd uitvoering worden gegeven.

CAO Gemeenten

Eind 2020 zijn onderhandelingen gestart voor een nieuwe CAO Gemeenten. Wij verwachten dat er in 2021 een onderhandelingsakkoord bereikt wordt en de een nieuwe Cao Gemeenten van kracht is. De onderstaande onderwerpen staan hoog op de onderhandelingsagenda en dienen binnen de organisatie een nadere beleidsmatige invulling te krijgen. De financiële consequenties zijn op dit moment nog niet in beeld. Onderwerpen binnen de CAO-onderhandelingen zijn:

- Structurele salarisverhoging
- Eenmalige uitkering voor alle medewerkers ivm corona
- Thuiswerkvergoeding
- Verlof en vitaliteit

7.2 Vooruitblik op raadsprogramma 2022

Dienstverlening, digitaal systeem bezwaarschriften, klachten, WOB-verzoeken, ingebrekestellingen

Onderzocht wordt of een digitaal systeem voor een efficiënte afhandeling van met name bezwaren maar ook voor klachten, WOB-verzoeken en ingebrekestellingen ingevolge de 'Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen' (Wet Dwangsom) mogelijk is. Bij termijnoverschrijding kan de gemeente een dwangsom verbeuren. Een programma dat de juridische processen ondersteunt, waarbij termijnen worden gesteld en bewaakt en uitstel van de beslistermijn wordt geregistreerd, is gewenst.
Bezwaarschriften zijn nu tot en met de advisering erop in behandeling bij (het secretariaat) van de Vaste commissie van advies voor bezwaarschriften (gevestigd bij cluster Advies, team Juridische Zaken). Het vakcluster neemt de behandeling van het bezwaarschrift over voor besluitvorming. Het vakcluster is ook verantwoordelijk voor opschorting en uitstel van beslistermijnen. Vaak gaat hieraan een signaal van Juridische Zaken aan vooraf. De behandeling van WOB-verzoeken en ingebrekestellingen op grond van de Wet dwangsom hoort bij het vakcluster, maar juridische zaken coördineert deze. Termijnen worden nu handmatig bewaakt, met behulp van overzichten. Het risico van termijnoverschrijding – met mogelijk verbeuring van een dwangsom - is reëel aanwezig. Het aantal bezwaarschriften neemt toe. Er is behoefte aan een makkelijk systeem dat niet bewerkelijk en onderhoudsgevoelig is, dat het mogelijk maakt om overzichten snel te genereren en te printen, met een goede termijnbewaking en met tijdige signalen. Dit komt de efficiency ten goede en vermindert risico's van termijnoverschrijding en het verbeuren van een dwangsom. Het draagt bij aan de professionaliteit van de organisatie. Eenmalige implementatiekosten van een dergelijk programma zijn € 33.500, jaarlijkse kosten € 29.500.

7.3 Nieuwe (financiële) ontwikkelingen

Budget t.b.v. activiteiten Gemeenteraad (verkiezingsjaar)

Op 16 maart 2022 staan de gemeenteraadsverkiezingen gepland. Extra budget van € 14.000 euro wordt gevraagd t.b.v. activiteiten rondom het afscheid van de nieuwe raad en de installatie van de nieuwe raad. Gedacht wordt aan een afscheidsdiner met de oude raad c.q. presentje. Daarnaast wordt ook gedacht aan training voor nieuwe raadsleden bijv. debattraining plus inwerkmateriaal zijn kosten die niet uit lopende budgetten kunnen worden betaald. De kosten van een verkiezingsavond/debat kunnen ook op deze post worden geschreven.

Bedrag investering	Toelichting investering
€ 25.000	Vervangingsinvesteringen hardware en software 2025 Vervangen en upgraden van hard- en software dat niet meer onder onderhoud valt of voldoet aan de nodige beveiligingseisen.
€ 12.000	Ten behoeve van de installatie van de nieuwe raad dienen Ipads te worden aangeschaft.

7.4 Risico's

Naam risico	Toelichting op risico
I&A Beveiligingskosten	De gemeente krijgt steeds vaker adviezen van de Informatie BeveiligingsDienst (IBD) op het gebied van informatiebeveiliging en AVG, de adviezen zijn vaak specifiek voor de gemeente en vertrouwelijk gericht aan de contactpersoon. Deze komen voort uit ervaringen en incidenten die hebben plaatsgevonden bij rijksoverheid en lokale overheid. Een voorbeeld hiervan zijn de incidenten die onlangs hebben plaatsgevonden bij het Hof van Twente en de GGD. Om aan de adviezen opvolging te geven moet er software vervangen of ge-upgrade worden of extra software worden aangeschaft. Ook kan het noodzakelijk zijn om externe adviseurs in te huren om de gemeente hierbij te ondersteunen. Bij noodzaak en na risico afweging kan het nodig zijn dat deze adviezen direct opgevolgd moeten worden, om zo de continuïteit van de bedrijfsvoering te kunnen waarborgen. Hierdoor kunnen beschikbare budgetten niet toereikend zijn maar worden bekostigd uit het weerstandsvermogen.
Dienstverlening: de Wet Open Overheid (WOO)	De WOO is op 6 januari 2021 aangenomen door de Tweede Kamer en treedt naar verwachting per 1 januari 2022 in werking. Hij vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (WOB). Met de komst van de WOO wordt de actieve openbaarmakingsplicht uit de WOB versterkt. De overheid wordt verplicht om uit eigen beweging bepaalde categorieën informatie binnen twee weken actief te openbaren. De WOO verplicht gemeenten verder om hun informatiehuishouding op orde te brengen. Gemeenten moeten werken aan het duurzaam toegankelijk maken van digitale informatiehuishouding en zijn verplicht om een of meer contactpersonen aan te wijzen die burgers kunnen informeren over de beschikbaarheid van overheidsinformatie. De gemeente zal zijn processen hierop moeten (her)inrichten. Begonnen wordt in 2021 al met bewustwording en het in kaart brengen van (te veranderen) processen.
Dienstverlening: de Wet modernisering bestuurlijk elektronisch verkeer	Met het wetsvoorstel Wet Modernisering bestuurlijk elektronisch verkeer wordt de Algemene wet bestuursrecht gewijzigd, naar verwachting per 1 januari 2022. Het wetsvoorstel geeft de burger recht om elektronisch berichten aan een bestuursorgaan te zenden op een door het bestuursorgaan bepaalde wijze.

	Voor alle officiële berichten ofwel voor al onze diensten moet besloten worden welke elektronische weg aangeboden wordt. En deze weg moet dan ook gerealiseerd worden (voorbeeld: alle papieren aanvraagformulieren moeten gedigitaliseerd worden (webformulieren ontwikkelen) en via onze website aangeboden worden). Daarbij moet rekening gehouden worden met allerlei eisen aan deze digitale weg. Deze wet heeft invloed op de hele ambtelijke organisatie. Momenteel vindt er een aantal pilots bij gemeenten, provincies en waterschappen. Daarin wordt veel geleerd over wat nodig is voor implementatie van deze wet. Geïnventariseerd wordt welke maatregelen nodig zijn om aan de verplichtingen van deze wet te voldoen. Vervolgens moet begonnen worden met het voorbereiden en implementeren van deze maatregelen

Programma 8 Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Missie

In de begroting 2021 is geen missie geformuleerd.

Speerpunten begroting 2022 en raadsprogramma 2019-2022

In de begroting 2021 zijn geen speerpunten geformuleerd

8.1 Bestaand beleid begroting 2022

Niet van toepassing

8.2 Vooruitblik op raadsprogramma 2022

Niet van toepassing

8.3 Nieuwe (financiële) ontwikkelingen

Niet van toepassing

8.4 Risico's

Niet van toepassing

Programma 9 Overzicht overhead

Missie

In de begroting 2021 is geen missie geformuleerd.

Speerpunten begroting 2022 en raadsprogramma 2019-2022

In de begroting 2021 zijn geen speerpunten geformuleerd

9.1 Bestaand beleid begroting 2022

Niet van toepassing

9.2 Vooruitblik op raadsprogramma 2022

Niet van toepassing

9.3 Nieuwe (financiële) ontwikkelingen

Niet van toepassing

9.4 Risico's

Niet van toepassing